

Vokiečiai bombarduoja Dinaburką

Rusu armija suskaldyta in tris dalis

Dinaburkas yra liepsnose

Rusai ištrukę iš vokiečių slastų prie Vilniaus

Besitraukdami iš Vilniaus rusai išsprogdino tiltus ir tunelius ir išardė geležinkelius

PETROGRADAS, rugs. 21. — Žinios iš Petrogrado praneša, kad didžiosios vokiečių apgulimo kanuolės jau daužo Dinaburko fortus.

Po atkaklaus mušio su rusais vakarais nuo Dauguvos feldmaršalo von Hindenburgio pulkams pavyko pastatyti į vietas vokiečių didžiasias kanuoles, 42 centimetrų hovitarius, ir baisus bombardavimas prasidėjo.

Vokiečių aeroplanai skraido padangėmis ant tvirtovės ir mėto bombas ant rusų baterijų iš oro, nurodydami kartu teutonams ir kur taikyti.

Pačios paskutinės žinios sako, kad mieste kilę kaletas gaisrai.

BERLINAS, rugs. 22. — Gen. von Hindenburgas perkirto Vilniaus-Baranavičių geležinkelį, kuriuo rusai tikėjosi pasitraukti iš Vilniaus.

BERLINAS, rugs. 22. — Džiaugsmas Berline delei vokiečių pergalės prie Vilniaus tesibėsia. Visi nekantriai laukia von Hindenburgo apsupamo judėjimo pasekmių.

Militariškai kritikai mano, kad rusų pozicijos tarp Vilniaus, Minsko ir Slonimo yra pavojus. Gali būti, kad rusų kariuomenė, kuri po kelių dienų mušio prie Vilniaus liko sumušta, yra visai nuvargusi ir sude-moralizuota, taip kad ji negalės prasimušti sau kelią.

Gen. Eichorno armija užpuola rusus iš užpakalio, o bavarų ir von Mackenseno armijos skubiai eina iš pietų pusės, kad apsupus rusus.

Rusų armija yra suskaldyta į tris dalis. Dinaburko armija yra atkirsta nuo Vilniaus armijos, pastaroji yra atkirsta nuo Galicijos.

Volynijos padėjimas.

"Tageblatt" išspausdino vertimus iš "Novoje Vremia" ap-rasiančius dabartinį padėjimą Volyniaus gubernijoje.

Kada pasigirdo tolimoje šu-viai, žmonės visoje rėdyboje pakilo bėgti. Lutsko, Kovelio ir Vladimir-Volynskij pavietai liko visai ištuštinti. Gyventojai buvo priversti pasiimti ju-damąjį turtą su savim ir krau-styfies kur kitur. Viskas, ką jie paliko, tapo sunaikinta. Apleistosios vietos, kurias užė-mė vokiečiai su austrais, rado paskendusias liepsnų juroje, kuomet kita dalis rėdybos buvo užtvėnkta pabėgėliais traukian-čiais rytų link. Kiekvienu ke-lių, kiekvienu takeliu traukė buriai verkiančių vyrų, moterų ir vaikų, o šale jų — eilės veži-mų su jų daiktais.

LONDONAS, rugs. — Iš Petro-grado pranešama, kad rusų armija, skaičiuojanti 250,000 kareiv-ių vadovaujama generolo E-varto ištruko iš vokiečių spas-tų, užtaisytų Vilniaus geležin-kelių trikampį (Molodečno — Vilnius — Lyda) ir be pavojaus traukiasi į naujas pozicijas.

Nepasisekimas vokiečių gen. Eichorno, Schultzo ir Gollowitzo, prigelbiamų bavarų kariuome-nės apsupti rusų pagimde nau-ją optimatizmą Petrograde.

Dinaburkas liepsnose.

Vokiečiai jau pradėjo bom-bardavimą Dinaburko tvirtovės; ginančios Ryga. Jie atve-žė garsiuosius 42 centimetrų hovizerius ir verčia tonus me-talo ant miesto ir fortų. Mie-stas jau yra paskendęs liepsno-se, bet rusai jį narsiai gina.

Rusų karės ofisas pripažįsta, kad Dinaburko padėjimas yra kritiškas. Gyventojai jau se-niau apleido miestą, taipgi iš-gabenta iš jo viskas, kas būtų naudinga vokiečiams, taip kad puolus tvirtovei vokiečiai nieko nepasipelnė.

Tėčiaus puolus Dinaburkui atsidurti dideliame pavojuje ir Ryga, bet ir ten vokiečiai nieko nepelnysiąs.

Geležinkeliai sunaikinti.

Jeigu žinia, kad rusai ištruko

Areštuoti banko viršininkai

Tris Duluque National Bank viršininkai areštuoti; išaikvojo \$20,000

DUBUQUE, Iowa, rugs. 22. — Tris viršininkai Dubuque National Bank — George J. Hamon, kasierius, Joseph Harri-gan, vice-prezidentas ir Charles R. Seigel, "teller," areštuoti už išaikvojimą \$20,000 banko pi-nigų.

Pirmesnieji du netik išai-kvojo banko pinigų, bet leido kelioms kompanijoms, kurių jie buvo akcioneriais, išsimti daug daugiau pinigų, negu bu-vo jų sudėta banke ir bandė tai užslėpti prieš bankų ekzami-nuotojus, neteisingas sumas už-rašant į knygas.

Bankas neužsidarys ir depozit-oriai nieko nenukentės.

Rusai paskandino vokiečių submariną

ODESSA, rugs. 22. — Rusų laivai paskandino vokiečių po-jurinį laivėlį veikusį Juodose jurose.

PASKYRĖ VILNIAUS MIESTO GALVA.

BERLINAS, rugs. 21. — Pa-skelbta, kad Tilžės miesto gal-va Pohl liko paskirtas Vilniaus miesto galva (mayoru).

Iš vokiečių slastų yra tesinga, rusai gali lengvai atsidusti, nes gen. Ruzski per ilgai laikėsi Vilniuje ir leido vokiečiams už-eiti užpakalyn ir rodėsi tikru, kad vokiečių sparnai susijungs ir apsupus rusus. Į šiaurę nuo Lydos geležinkelis yra vokiečių rankose, bet rusai traukiasi ne į pietus, bet į rytus, o tas paro-do, kad vokiečių kavalerija ne-įveikė kludyti rusų pasitraukimui.

Rusai perėję Ašmeną ir Sa-lus gana patogiose aplinkybe-se mušasi už perėjimą per Aš-menos upę. Besivejančios vokie-čiai užėmė teritoriją tik iki Merkio upės.

Rusai pasitraukdami iš Vil-niaus netik išsprogdino geležin-kelio tiltą, tiltelius ir tunelius, bet pelkėtose vietose išardė ge-ležinkelio pilimus.

Manoma, kad vokiečiai veikia trijose vietose: Di-naburko, Molodečno Lyda, kad raugė su Slonimo kariuo-mene susijungus Minske.

Rusai suėmė 70,000 belaisvių.

Atsakydami ant Viennos už-ginėjimo apie suėmimą didelio skaitliaus belaisvių, rusai ofi-cialiai pranešė, kad fronte į pie-tus Polesie pabaigoje rugpjūčio ir pradžioje rugsėjo liko suim-ti 70,000 belaisvių. Tiek esą užregistruota, bet manoma, kad tas skaitlis dar pasididins, kuomet ateis galutinas rapor-tas.

Bulgarija mobili-zuoja kariuomenę

Traukia ją prie Serbijos rubežiaus, Serbija paskelbė rubežių karės zoną

LONDONAS, rugs. 22. — Iš Sofijos pranešama, kad Bulga-rija mobilizuoja kariuomenę.

Valdžia paėmė į savo rankas visus geležinkelius ir traukiniai užimti vien kareivių perveži-mu.

Apie 50,000 makedončių i-stojo į burgarų kariuomenę.

Kariuomenė yra siunčiama prie Serbijos rubežiaus ir Ser-bija paskelbė Serbijos-Bulgari-jos rubežių uždarytą, kaipo ka-rės zoną.

Dar trys šalys stos karėn.

Atvežimas austrų-vokiečių baterejų prie Serbijos rube-žiaus padarė nemažai sumiši-mo tarp Balkanų šalių ir mano-ma, kad Bulgarija, Rumunija ir Graikija stos karėn.

Ilgai lauktoji austrų vokie-čių kampanija prieš Serbi-ją prasidėjo ir austrų-vokiečių artilerija bombarduoja įvairias pozicijas palei Serbijos rubežių 100 mylių fronte tarp Drina ir Morava upių. Artimiausias kelias prie Bulgarijos yra per šiaurinę dalį Serbijos, kur skiria Austriją nuo Bulgarijos tik 30 mylių Serbijos žemės, ten turbut vokiečiai ir puls.

Vokietijos valdininkai sako, kad Balkanų padėjimas yra prielankus vokiečiams, nes Bul-garija padės vokiečiams, o Ru-munija pasiliks neutrališka.

WASHINGTON, D. C., rugs. 22. — Bulgarijos ambasadorius pranešė, kad Bulgarija mobili-zuoja kariuomenę palaikymui ginkluoto neutraliteto.

100,000 bulgarų rezervistų S. Valstijose per konsulus ginkluo-ta tuojaus stoti kariuomenėn.

Nutildė vokiečių bata-rejas

PARYZIUS, rugs. 22. — Fran-cuzų kanuolės nutildė kelias vokiečių baterejas Argonne id Woevre.

Francuzai taipgi sunaikino rąstinę gintuvę Apremont miš-ke ir traukinį Tiacourt'e.

Tarp Roys ir Oise buvo smar-kus veikamas tranšėjų kanuo-lėmis.

EXPLOZIJĄ MAINOSE.

NUNEATON, Anglija, rugs. 21 d. — Ištikusi šiandie ryle mainoje Exhall eksplozija pa-laidojo po žeme 400 angliaka-sių. Eksplozija suardė prietai-sus, kuriais angliakasiai mobi-liziami žemyn. Dešimt žmonių užmušta ant vietos.

Gelbėjimo užgriuvusių mai-nierių darbas prasidėjo.

Anglijos deficitas sieks 11,000,000,000

Kad padengus skolas kancleris siu-lo padidinti maitą ir mokestis nuo pelno.

\$25,000,000 išlaidų į dieną

LONDONAS, rugs. 22. — Kan-cleris Reginald McKenna kalbė-damas vakar parlamente, pra-nešė atstovams, kad Anglijos įplaukos šiemet sieks \$1,360,000.

O išlaidos iki 1 d. sausio sieks \$7,950,000,000.

Anglijos deficitas iki 1 d. sau-sio sieks \$6,590,000,000.

Anglijos skolos iki pabaigai šių metų sieks \$11,000,000,000.

Kad padengus tokį didelį de-ficitą kancleris McKenna siu-lo —

Padidinti 40 nuoš. mokestis nuo įplaukų.

Uždėti 50 nuoš. mokestis ant pelno ginklų ir amunicijos iš-dirbėjų.

Uždėti nepaprasats mokestis ant įplaukų, viršijančių \$40,000.

Padidinti maitą ant cukraus.

Panaikinti pusę-peno kra-sos ženklelius ir pakelti krasos, telegrafo ir telefono mokestis.

Padvigubinti mokesčius ant patentuotų vaistų.

Padidinti maitą ant visokių kitų daiktų.

Anglijai laivyno užlaikymas atsieina \$950,000,000 į metus, o kariuomenės — 3,575,000,000.

Dieninės išlaidos dabar sie-kia \$22,500,000. Bet toliau jos gali padidėti ir siekti \$25,000,000 į dieną.

Kaizeris ir sunus sužeisti

AMSTERDAM, rugs. 22. — Vokietijos kaizeris Wilhelm ir kunigaikštis Joachimas leng-vai sužeisti nelaimingame atsi-tikime su automobilium. Jų automobilius sudaužytas. Smulkesnių žinių trūksta.

Reikalauja pripažinti Carranzą prezidentu

WASHINGTON, D. C., rugs. 22. — Pildomasis komitetas A-merikos Darbo Federacijos nu-tarė pasiųsti Wilsonui rezoliu-ciją, raginančią jį pripažinti Carranzą Meksikos prezidentu. Prezidentas Gompers yra įgali-otas parašyti tą rezoliuciją.

Pulkininkas Edmundo E. Martinez, atstovas Meksikos Dar-bo Federacijos ir gi ragino pripažinti Carranzą prezidentu. Jis sako, kad Meksikos darbinin-kai eina išvien su Carranzos frakcija.

LONDONAS, rugs. 22. — Mo-teris vokiečių šnipas, nuteista 10 metų kalėjiman, o jos drau-gas, ir gi kaltinamas šnipinėji-mu, nuteistas sušaudymui.

Caro kareiviai šaudo į darbi-ninkus

Dideli streikai Petrograde ir kituo-se miestuose. Kareiviai šaudo darbininkus

Kariuomenė grąšina sukilimu

STOCKHOLM, Švedija, rugs. 22. — Laiškai ateinantys iš Pet-rogrado praneša apie kritišką padėjimą Petrograde ir kituose miestuose delei kilusių didelių streikų ir reikalavimų sugrą-zinti didįjį kunigaikštį Nikolai Nikolajevič iš Kaukazo.

Viename laiške rašoma, kad pereitoj pėtnyčioj, kada strei-kuojantys Petrogrado amunici-jos dirbtuvių darbininkai nepa-klaušė kariškos valdžios palie-pimo grįžti prie darbo, liko pa-siūsti kareiviai, kurie nušovė daug darbininkų, o daugelį su-žeidė.

Kadangi dabar rusų kariuo-menė kelis sykus pakliuvo į vokiečių kilpas, žmonės pradė-jo kaltinti carą už tuos nepasi-sekimus ir nemokėjimą vado-vauti kariuomenę. Žmonės tik esą todėl džiaugėsi caro ap-ėmimu kariuomenės vadovavi-mu, kad manė, jog ir toliau dē-kun. Nikolai Nikolajevič pasi-likis tikruoju komanduotoju.

Atėjo žinia, kad ofocierių dē-putacija pranešė naujam gene-raliam štabui, jog kareiviai grā-sina sukilimu už pažeminimą buvusių jų komanduotojų.

Holandijos karalienė sužeista

HAAGA, rugs. 22. — Holandi-jos karalienė Wilhelmina ir ku-nigaikštys Juliana Louise, 6 metų, lengvai sužeistos grįžtant iš yaldžios rumų, kur jį kalbė-jo atidarant parlamentą.

Automobilius, kuriame va-ziavo karalienė su savo dukte-rimi susidurė su kitu automo-biliu, kuriuo važiuavusieji liko sunkiai sužeisti.

Atidarydama parlamentą ka-ralienė Wilhelmina pranešė, kad valdžia įneš bilių suteikian-tį moterims balsavimo teisę.

Submarina paskandi-no anglų transportą

BERLINAS, rugs. 22. — "Frankfurter Zeitung" praneša, kad didelis, 15,000 tonų intai-pas, anglų transportas, plaukęs iš Egipto į Dardanelus liko vo-kiečių submarinos torpeduotas ir paskandintas ties Grete sala, Viduržemio juroje.

Pabėgeliai

Vienas pabėgėlis taip pasakoja “L. Ž.” apie pabėgėlių vargus:

Jau nuo Papilio pradėjau susitikti daugybę pabėgėlių, besitraukiančių į abu galus: namon ir tolyn. Namon varėsi daugiausia joniškėčiai, linkuviečiai ir net užsauliškiai. Jiems visiškai nusibodo varingas bastymos ir todėl jie traukė namon tuo labiau, kad buvo girdėję, buv vokiečiai vėl atstūmę ligi pačios Dubysos (Aplamai, juo arčiau slinko vokiečiai, juo labiau platinosi visokie pasakingi gandai apie vokiečių nepasisekimus: apie 2 vokiečių korpusų suėmimą, išvartymą vokiečių iš Lodziaus, Lvovo, Przemyslio užėmimą ir t.t.). Tolyne gi bėgo pasvaliečiai, valninkėnai, biržiečiai... Visi jie bėgo ne todėl, kad perdaug būtų bijojęsi vokiečių, bet todėl, kad nemanė, jog galima eisa išverti ant vielos las laikotarpis, kada veikiasi perėjimo iš vieno į kitą rankas procesas. Ypač baugino visus to laikotarpis pirmoji pusė. Juo tolyn nuo Papilio ir Pandelio, tuo pabėgėlių buvo daugiau. Daugiausia gi jų buvo Rokiškį ir pas jį. Šis miestelis su visomis savo apylinkėmis buvo viena milžiniška pabėgėlių stovykla: furgonai, furgonai ir furgonai be galo be krašto... Ten buvo pabėgėlių kone iš visos Lietuvos: pradedant Mažeikiiais ir baigiant Kupiškį, ypač daug buvo senatikių ir apskritai rusų. Duonos pakeliui niekur nebuvu galima gauti. Visi valgomieji daiktai buvo ar tai pabėgėlių išrankoti ar tai karininkų. Rokiškį duonos irgi nebuvo galima gauti. Arbatinėse pardavinėjo tik arbatą, užkandų gi jokiu. Kone visos valgomųjų daiktų sankrovos buvo uždarytos. Miestelių buvo daug karininkų, ypač kazokų. Aldaršios gi sankrovos buvo visos tuščios. Pabėgėlių skurdas neįsipašytas. Tiesa, Rokiškyje veikė kažkokios Petrogrado žydų draugijos maitinamasis punktas, bet jo veikimas tebuvo lašas jūroje. Visas nuo Dvinsko ligi Ežerėnų 21 varstų ilgio pletas buvo pilnas slenkančių Dvinsko vežimų. Šiuo keliu daugiausia bėgo varomieji ir savo noru bėgantieji žydai. Pas pačius gi Ežerėnus buvo pabėgėlių įvairių tautų ir tiek daug, kad visi laukai buvo pilni palapinių. Pabėgėlių padėjimas buvo toks pat, kaip ir Rokiškyje. Čia irgi veikė kažkokios maitinamasis punktas, bet jis globojęs tik tuos, kurie pristatydavę iš policijos tam tikrą raštelį. Todėl žmonių būriai be paliovos traukė į policijos buveinę ir kone su asaromis maldavo raštelį, bet čia ir gi nieko nepesdavė. Liepos 20 d. Ežerėnuose apsisitojo Trečiasis žemietijų prysakinis “Raud. Kryž.” burys. To burio galeistingsios seseris ir sanitarai surašinėjo pabėgėlius, kurių tokstantinė minia išsila diena stovėjo prie vartų, nekantriai šaukdama, kad užsirašius. Ar iš to surašymo kas nors išėjo — nebeteko sužinot, nes tą pačią dieną apleidau Ežerėnus ir nužingsniauau į Dvinską. Dvinske pabėgėlių neteko matyti, nors jų, pasak vieno tenyškio Liet. Draug. nukentėjusiems del karės šelpiti įgaliojinto, tuo laiku buvę į kelis tokstantčius.

(“Rygos Garsas”)

Ryga

“Russkoje Slovo” rašo.

Kai tokių miestų, kaip Varšava, Ryga, likimas pradeda ant siulo galo kaboti, prie jų imi jausties, lyg prie brangaus velionio: ypatingai stipriai ir aiškiai suprantį jų vertybę ir imi branginti taip, kaip nebrangiai jų “tebegyvenant.” Kas, sakysime, visą šią kruviną žiemą išbuvo Varšavoje ar arti jos, tiems Varšavos atidavimas vokiečiams — nė vieno “daikto” nebetekimas. Tái netekimas didelės, brangios, gimtinės gražybės. Taip pat ir Rygos.

Reikėjo ją pačiam matyti. Matyt ir savo mintimi apibėgti kokia dešimtis rusų miestų. Tuomet, iš vienos pusės, darėsi piktas ir skaudus del rusų žmonių, kaip mes ir suploktai ir nužemintai nieko nereikalaujantis. Nei gražumo, nei geros tvarkos miestuose. Visur, ir milijonus turint, purvas, neturimas, nevalumas. Miegusistas nerangumas. Atmenu, sakysime, Tverį, Jaroslavlį. Prie didelės upės, kokios kitos Europoje nėra. Pažiūrėti į Jaroslavlį iš Volgos — gražuolis miestas. Ilipsi į jį, apeisi gatves, — nyku pasidaro. Didžiosios gatvės ir tos žolė užžėlę. Lyg jomis nei važinėtu, nei vaikščiotu. Jauti, lyg ir pats gyvenimas čia žolė užaugo. Pusė miesto neišgrįsta, per lietu nepereisi. Charokov universitetas, visa eilė augstųjų mokyklų, fabriku, šimtai milijonų apyvartos angliomis, o viduryje miesto puna niekai upelė, žiemą net per šalčius smirda vyriausioje Sumskoje gatvėje.

Salta ty švart, pasipuošusi, tokia kurtulinga, graži Ryga. Ir gyvenimas toks lygus, nei girdo dukimę per naktis, metais miegant; bet diena-dienon intempitai-darbštus: ir pramonijoje ir pirklyboje ir kulturoje. Savo teatrui, savo laikraščiai, visokios švietimo draugijos (rusų, vokiečių, latvių). Atmeni Rygą ir į lupas prašosi pagyrimas.

Malonioji Ryga, garsingoji Ryga, gražioji Ryga, gyva, gudi, darbšti Ryga.

Ir šita Ryga jau kiek tai laiko bailėje. Vilhelmo rankos godžiai tiesiasi į ją. Isakymuose kariuomenei jau nebe kartą kalbėta apie Rygą, kaip galą karės. Žadėta ten ir šaldu atsilsis ir turtingas grobis. Sakysime, Vilhelmas visai neseniai vienam isakyme armijai kreipiasi į kariuomenę:

Todėl prisėjo išvežti iš miesto visa, kas tik gali būti germanams reikalingas grobis. Bet tai lengva — pasakyti, parašyti, paskaityti: o kas tai yra išpildyti? Čia buvo fabriku su 70 milijonų apyvartos per vienus metus. Visa Rygos pramonės-pirklybos apyvarta daugias ne du milijardai rublių. Ir tokia “machina” reikėjo sustabdyti. Maža to, išardyti ir išvežti iš miesto.

Ištisi varstai svirny, pilnų duonos, ant kranto kalnai miško. Fabrikuose daug mašinų, kurių neikelsi į tokias vagonus. Tos mašinos buvo laužoma, paraku sproginama. Priešininkui jos nekliaus, bet ir miestui jos žuvo.

— Aš knygoje teesu skaitęs, kaip kitkart žmonės kankinta, žaista ir laužyta, tarė man vienas rygielis. — o dabar aš pats mačiau, kaip iš mūsų gražuolės Rygos traukė žarnas, laužė šonkaulius, traukė dantis ir nauja.

Ryga ištuštėjo, aptemo, nukėlė žiburius. Darbštus avilys pavirto trukšmingu praeinamu kiemu.

(“Rygos Garsas”)

Atsitraukimo vargai

“Russkija Viedomosti” rašo: Labai sunkus ir keblus atsitraukimo darbas, išvedimo kariuomenės, ištisų armijų iš miesto ir perkėlimo į kitą vietą su visokiausiu turtu, kuris nepaprastu susikrauti ir vežti. Priešininkas, kaip smala prilipęs, atakuoja, o savoji kariuomenė privargus, besimušdama jau per tiek kartų. Reikia didelio sumaningumo valdyti ir milžiniškos atkakybės.

Dieną mušties užpakalyje po kiek kartų, naktį vargingai traukties ir silpti. Tai ne viena sutinka, ne dvi, bet daug iš eilios. Ir tai po ištisos eilios mušių, po daugelio nemiegotų naktių.

Atsitraukias geidžia kuogrečiausia atspiešti nuo priešininko, kuogrečiausia pabėgti. Atakuoja nori, kad pasitraukias neišeitų iš mušio lauko, verstį jį pradėti vis naujus mušius netinkamomis aplinkybėmis, sudaryti jo sumanymus, sudraikyti jo apsisakaitymus.

Tatai bendrais ruožais paskutiniųjų atsitikimų mūsų frontuose; toks jis bus ir turės palikti dar kelerą dienų.

Valstybės Dumas narys N. Ščepkinas ten-pat priduria, jog mes kovojame naikiomis angliomis, o viduryje miesto puna niekai upelė, žiemą net per šalčius smirda vyriausioje Sumskoje gatvėje.

Salta ty švart, pasipuošusi, tokia kurtulinga, graži Ryga. Ir gyvenimas toks lygus, nei girdo dukimę per naktis, metais miegant; bet diena-dienon intempitai-darbštus: ir pramonijoje ir pirklyboje ir kulturoje. Savo teatrui, savo laikraščiai, visokios švietimo draugijos (rusų, vokiečių, latvių). Atmeni Rygą ir į lupas prašosi pagyrimas.

Malonioji Ryga, garsingoji Ryga, gražioji Ryga, gyva, gudi, darbšti Ryga.

Ir šita Ryga jau kiek tai laiko bailėje. Vilhelmo rankos godžiai tiesiasi į ją. Isakymuose kariuomenei jau nebe kartą kalbėta apie Rygą, kaip galą karės. Žadėta ten ir šaldu atsilsis ir turtingas grobis. Sakysime, Vilhelmas visai neseniai vienam isakyme armijai kreipiasi į kariuomenę:

Todėl prisėjo išvežti iš miesto visa, kas tik gali būti germanams reikalingas grobis. Bet tai lengva — pasakyti, parašyti, paskaityti: o kas tai yra išpildyti? Čia buvo fabriku su 70 milijonų apyvartos per vienus metus. Visa Rygos pramonės-pirklybos apyvarta daugias ne du milijardai rublių. Ir tokia “machina” reikėjo sustabdyti. Maža to, išardyti ir išvežti iš miesto.

Ištisi varstai svirny, pilnų duonos, ant kranto kalnai miško. Fabrikuose daug mašinų, kurių neikelsi į tokias vagonus. Tos mašinos buvo laužoma, paraku sproginama. Priešininkui jos nekliaus, bet ir miestui jos žuvo.

— Aš knygoje teesu skaitęs, kaip kitkart žmonės kankinta, žaista ir laužyta, tarė man vienas rygielis. — o dabar aš pats mačiau, kaip iš mūsų gražuolės Rygos traukė žarnas, laužė šonkaulius, traukė dantis ir nauja.

Anglų laivynas tad remia savo pirklybą, verčia priešininkų laivyną nieko neveikti, neleidžia priešininkams savo kariuomenę per juras vežioti gintų ar užpultų, o savo kariuomenę, kur nori, vežioja, aprūpina ją visu kuo reikalingu.

Kodel gi sausumoje nesiveržia ant vokiečių? Kas nematė fotografijų, padarytų iš aeroplanų ir parodančių visą labirintą moksliskai ištaisytų apkasų ir sustiprinimų, tas negali įsivaizdinti, kad jie pamiti legalima, turint daugias patrankų ir šovinių. Del to trukumo ir rusai gavo atsitraukti iš Lenkijos ir Galicijos.

Neteisybė, kad vokiečiai ima kariuomenę iš vakarų ir ją stiprina rusų frontą. Jei ką ir ima iš ten, tai kitas užstato.

Blogai patarnautume Rusijai, jei kibume į vokiečius, neturėdami vilties ką gera laimėti. Anglų armija neturi tiek vietos, kaip rusai, traukties negali. Gana, kad išsilaiko vietoje, prisegdami drauge su francuzais ir belgais daugias nei 2 milijonu vokiečių.

Anglų parlamentas sutiko pastatyti 3 milijonus kareivių. Bet juos umai neapginkluosi ir neišmokys.

Mes, anglai, dirbame visomis pajegomis armotas, šaudykles ir amuniciją, netikėtai sau, bet ir talkininkams.

Rusiją ir kitus sušelpėme pinigais.

Anglija kovoja, bet, ne vienoje vietoje: Afrikoje, Aigipte, Mesopotanijoje ir Galipolio pusiasalyje.

Turkams paskelbus karę, Rusija prašė paspausti juos iš kur-kitų, kad lengviau būtų Kaukazę. Dardaneluose ir pradėta karė del to paspaudimo ir del atidarymo siaurumų, idant Rusija galėtų savo grūdus išvežti ir iš užsienių kai-ko mainais gauti.

Tad Anglija daro ir darys visa, kad tik labiaus padėjus savo talkininkams.

(“Ryg. Garsas.”)

Kraustymas iš karės palaukia

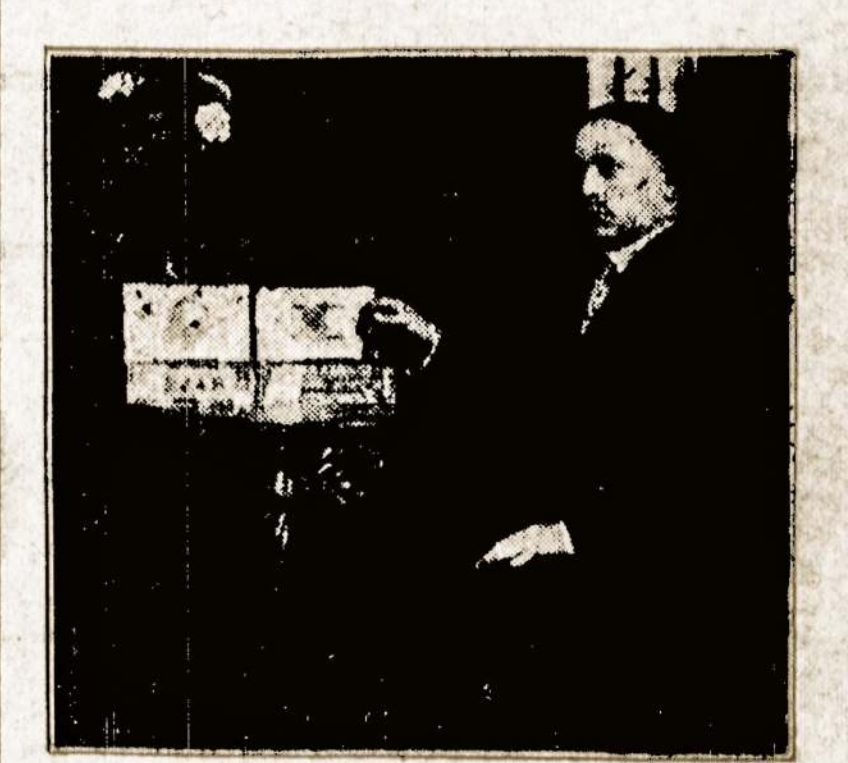
IS VARSAVOS prieš atiduosiant ją vokiečiams išvažiavo apie ketvirtą dalį gyventojų, bet daugiausiai žydų, atvykusių iš Rusijos (litvokų) ir valdininkų. Ciabuviai gyventojai pasiliko beveik visi ant vetų, kuomi labai didžiuojasi lenkų laikraščiai. Brangenybė pastaromis dienomis buvo labai didelė: duonos svarui mokėta 12 kap., cukraus 30 kap., kiaušinių 10 kap., sviesto svarui 1 r. 40 kap., mėsos — 50 kap. druskos, pieno buvo pritrūkė visai. Fabrikai ištuštinti. Išvežta cerkvių varpai, bažnyčiose pasiliko. Paminklai pasiliko savo vietose. Vakzaluose buvo tokį sprustis, kad daiktų nešėjams mokėta po 75—1 rub. už bilieta gavimą.

Kupiškio ir Panevėžio miesteliai išdege. Sudegė taipgi Kavarsko miestelis ir abelnai, miesteliai ir sodžiai pagėl Sventąją upę labai nukentėjo. Išdege Vidiskis, Anykščiai degė tris dienas. Mušiai dabar eina tarp Panevėžio ir Aukmergės. Kai kurie miesteliai tame tarpe eina per rankų rankas. Tėciaus žmonės kiek galėdami kenčia ant vietų. Išvažiavo visi sentikiai ir rusai atėjimui, taipgi dvarponiai. Pastaruoju laiku dvarai pasidarė labai baigūs.

Pirmiau budavo juokias iš bėgančių žmonių, dabar gi išgirdę apie priešą artinimąsi, bėga patys pirmieji. Pabėgėliais pripildyta Vilniaus gubernija, tarp Kauno ir Vilniaus ypatingai švenčionių ir Trakų pavietai. Čionai Lietuvių Komitetas atidarė savo maitinimo vietas. Kaikuriuose miesteliuose k. va: Širvintų, Maišiagalos, Musninkų, Zasų, Kernavos, Čiobiškio, Joniškio ir kitur.

(“Ryg. Garsas”)

Telephone Yards 1487
Jei rukai, tai rukyk gerus cigarus iš tikro Havanos tabako padarytus. Klausk po vardu J. J. CLUB HOUSE

12 metų praktika
J. JANKAUSKIS
4405 So. Lincoln St. Chicago.

Telephone Drover 5602.

Brolių Sarpalių Orchestra

Geriausia Orkestra Chicagoje, kuri užgana puikiai. Grėžia naujausius amerikoniškus ir europiškus šokius. Draugystės, kurios rengiate balius, teatrus, koncertus ir t.t. Jeigu norite pirmos klesos muzikos, meldžiū kreipties prie manęs.
DIREKTORIUS
V. P. SARPALIUS
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Oleko Mokykla

Mokinama: Angliškos ir Lietuviškos kalbų, Aritmetikos, Knygvedystės, Stenografijos, Typewriting, Pirklybos teisų, Suv. Valstijų Istorijos, Abelnos Istorijos, Geografijos, Politikos Ekonomijos, Pilietystės, Dailrasytės.
Mokymo valandos: Nuo 8 iki ryto iki 5 po pietų; vakare nuo 7:30 iki 9:30.
3360 Emerald Ave., Chicago, Ill.

Kiekvienas turi tai žinoti!

M. G. VALESKAS
349 Kensington Ave. Chicago

LIETUVIŠKŲ KNIGŲ KRAUTUVĖ

- Labai naudingos knygos už sumažintą kainą.
1. Baudžiava Lietuvoje, yra 76 pusl. už 10c
 2. Chemija. Su 36 paveiksl. 116 pusl. . 20c
 3. Eilės Pr. Valčiuko, 165 puslapų . 60c
 4. Geologija, Su 47 paveikslais, 144 pl 25c
 5. Kaip sutaisyta žmogaus kūnas 144 p. 25c
 6. Kaip žmogus gyvena ant žemės 47 p. 10c
 7. Kaimiečių kova su ponais, 60 pusl. 10c
 8. Paskaitos iš Biologijos ir Bakteriologijos, 172 pusl. 50c
 9. Revoliucija. Jos prasmė, priežastys ir pamatas, 44 pusl. 10c
 10. Socializmas ir darbininkiškas klausimas, 39 pusl. 10c
 11. Vinc. Kudirkos Raštai, 6 tomai tik \$3.00
 12. Vanduo ant žemės, po žeme ir viršuje žemės, 33 pusl. 10c
 13. Žemės Istorija. Su 19 pav., 54pl. . 10c
 14. Žvilgtelėkite Karjoto, trag, 118 pl 20c
- Visos išneša \$5.70.
Imant kartą leisiu už \$4.75 ir lėšas pasiuntimo apmokėsiu. Adresas:
M. J. DAMJONAITIS
901 W. 33rd St., Chicago, Ill.
LIETUVIŠKŲ KNIGŲ KRAUTUVĖ

AR SKAITAI “LAISVE”?

Jeigu dar neskaityti, tai tuojau užsirašyk arba pareiklausk vieno numerio pažinėjimui.
“Laisvė” yra didžiausias darbininkų laikraštis, nes dabar eina dvigubai padidinta. L. v. 8 puslapų. “Laisvė” išsina 2 sykį per savaitę todėl paduoda naujausias žinias iš viso pasaulio.
“Laisvė” telpa daug naudingų straipsnių, eilių, apyskų, juokų ir įvairių patarimų. Apart to, yra įvestas specialiskasis skyrius del mero.

“Laisvės” kaina tik \$2.00 metams, šei metų \$1.00. Užsieny metams 1.00.
Nelauk jėgų, nes vėliau kaina rasi bus padidinta.
Adresuok šitaip:

“LAISVE”
183 Roebing st., Brooklyn, N. Y.

Naujavedžių Atidai
PIGIAUSIOS FOTOGRAFIJOS CHICAGOJ
60 dienų tikslai 60
Mano didelis sumažinimas kainų ant visokių vestuvių paveikslų — kuo tik ne perpus kainos. Užtaigi apsimoka ir iš toliaus pas mane atvažiuoti ir bemaž \$2.00 ant kiekvieno tužino suėdyti.
Dovanos visiems ir visą darbą gvarantuojau.
JOHN P. RASHINSKI
Dvi galerijos: 3213 S. MORGAN ST., ir 665 W. 18 St.

VIENATINIS REGISTRUOTAS RUSAS APTIEKORIUS ANT BRIDGEPORTO
Vyrams ir Suaugusiems
Akiniai Aukso Rėmuose nuo \$3.00 ir augščiau. Sidabro Rėmuose nuo \$1.00 ir augščiau. Pritaiko me alinius kiekvienam už dyką.
ATMINKITE: Galvos sopėjimas, nerviskumas, akių skaudėjimas, užuikimas ir t. t. yra vaistai įvairių ligų, kurios gali but prašalintos gerų akinių pritaikymas. Ištyrimas akių nieko nekainuoja, jei perša arba skauda akis. Jei jos raudonos, jei, galva sapa, jei blogai matai, jei akis silpsta, netieskit ligiai, o įieškotit pagelbos optikoje, kiekvienam pritaikoma akiniai uždyką. Atminkit, kad mes kiekvienam gvarantuojam akinius ir kiekvienam gerai prirenkame.
S. M. MESIROFF, Ekspertas optikas
Jei Jūs sergate ir reikalaujate patarimo arba vaistų, atėkit pas mane. Aš buvau aptiekorium Rusijoj virš 10 metų. Amerikoj 15 metų. Aš duodu patarimus DYKAL. Galia padaryti bile kokius rusiškus vaistus. Aš rekomenduojau tikslai GERUS daktarus. Aš esu draugas žmonių.
S. M. MESIROFF, 3149 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

STERLING LUMBER & SUPPLY CO.
“KIEMAI, KURIE UŽLAIKO MATERIOLA”
Generalis kiemas 119th Halsted iki Peoria Sts,
Išdirbėjai geriausio medinio materiolo. Mes užlaikome visokio materiolo statymui namų ir storių, ir pardudame daug pigiau negu visi kiti. Taipgi pastatome namus.

Lietuvių žemes korporacija
Pasilu aprubežiuota skaičių savo šerų Lietuviams, norintiems indėti pinigų į tą korporaciją. Šero kaina \$10. Suma gali buti ištraukta trumpam laike. Ukėms žemių užsilavinimui daugias ir šerų kaina greitame laike pakils. Šita korporacija užsilima supirkinėjimu ir pardavinėjimu ukų ir žemės, stengiasi pastumti priekin lietuvių kolonizavimąsi ir jei bus malonu suteikti kiekvienam reikalingus nurodymus kas link pirkimo šerų arba ukų.
United Land & Investment Company
127 N. DEARBORN ST., ROOM 508 CHICAGO, ILL.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

Mūsų korespondentų Pranešimai.

WESTVILLE, ILL.

Margumynai.

Ir mes judame, krutame kiek galėdami. Štai L. S. S. 26 kuopos nariai rengiasi pastatyt scenoje tragediją “Nihilistai.” Manoma, kad suspėsime prisirengti ir sulosti 3 d. spalio. Visi nariai irgi energingai rengiasi prie to. Vietinis bažnytinis choras irgi žada mokytis koki nor veikala. Bėda tik, kad spartesniam veikimui kliudo bedarbė, kuri čia gyvai atjauciama.

Praėjusią savaitę Westvillėje sudegė vietinio turtingo gyventojų, p. Daujoto svirnas, kuriame įsai laikė javus. Vien kviečių buvo į 300 bušelių. Be to sudegė ir gyvulių. Nuostoliai siekia keliolika tukstančių dolerių. Gaisro priežastis — padegimas. Tečiaus piktadario sugauti nepavyko. Manoma, kad tai padaryta keršijant.

Greitų laikų čia susitvers nauja draugija — butent Darbininkų Literatūros Draugystė. Pirmas jos susirinkimas įvyks 26 d. šio mėnesio J. Kvakšo svetainėje. Indomaujantįs kviečiami atsilankyti.

Senio Brolis.

SIOUX CITY, IOWA.

Sis-bei-las.

Sioux City gyventi nelabai smagu, kadangi pasilinksminimo vietų beveik nėra. Randa si, tiesa, viena patogesnė vieta, bet ji visuomet užimta anglų, kurie rengia baliukus, šokių netik nedėdieniais, bet ir paprastomis dienomis. Gi lietuviai čia ddžiumoje, galima sakyti, vien rudį ir težino.

Tik tiek smagu, kad čia veikia ir gana uoliai nesenai susitvėrusi iš pažangesniojo abiejų lyčių jaunimo Lietuviška Draugija. Ji tai beveik kas savaitę parengia šokių tokią pramogėlę — ar tai balių, ar vakarą, ar šiaip pasilinksminimą.

Ypač malonus buvo vakarėlis, įvykęs 12 d. rugsėjo. Be kitko čionai buvo skrajojanti krasa. Panelė Ona Popierutė, gavusi daugiausia atviručių, laimėjo dovana. Waikelis.

MELROSE PARK, ILL.

Marguminai.

Subatoje, rugsėjo 18 d. čia įvyko taip vadinamas šokių vakaras, kurį parengė Rymo milicija arba kitaip tariant — “vyčių” 22-ras korpusas. Apgarsnimuose skelbta, kad bus spyčiai (prakalbos). Bet atėjo ir 10 val. vakaro, o joks spykeris nepasirodė, gal todėl, kad ir publikos nebuvo, išskiriant “vyčius.” Idant užkimšti pasidariusią spragą, ant pagrindų užėjo du vietinių vyčių ir paaiškino, kad kalbėtojų nėra. Po to išėjo dvi jaunutės mergaitės lošti diologą; atliko neblogiausiai. Matoma, tos mergaitės turi gerus norus ir gabumą. Tik gaila, kad tėvai nuo jaunų dienų pradeda jas stumti “vyčių” abazan. Argi nevertėtų jaunąją kartą pratinti prie progresyviškos visuomenės veikimo, o ne prie “vičių” kariškos disciplinos?

Toliaus sekė paprasti šokiai ir žaislai — aguonėlė ir kiti.

Svaiginančių gerimų nėsimate. Šiomis dienomis čia susitvėrė rusų socialistų pagalbos ratalis laikraščiai “Novi Mir;” subatoje, 25 d. rugsėjo kalbamas ratelis rengia puikų koncertą, pelnas kurio skiriamas dienraščiai “Novi Mir.”

Nedėlioje, rugs. 19 d. dr. ja Sunų ir Dukterų Lietuvos laikė savo mėnesinį susirinkimą, per kuri prisirašė 10 naujų narių. Ši dr. ja yra jaunutė, bet nariais jau pradės pralenkti visas kitas dr. jas, nes jon žmonės rašosi desėtkais. Tarp kitko dr. ja nutarė surengti kas antrą pėnyčią prolekcijas. Plačiau apie tai bus parašyta kiek vėliau.

Šiomis dienomis Melrose Park’e subankrutijo privatiškas bucheris, Mat čia prieš pusę metų susitvėrė “Darbininkų Vartotojų Bendrovė,” kuri atillarė valgomų daiktų krautuvę. Tai gal nauja krautuvė ir atsi- tiepė į jojo biznį. Gi bendrovės krautuvė auga kaip ant nielių, nežiurint į tai, kad tuli žmonės ir labai prieš ją varosi. Darbai pas mus eina vėžio greitumu. Patartina lietuviams darbininkams nevažiuoti čia darbo jieskoti.

A. Aleksandrovas.

DE KALB, ILL.

Aukos nukentėjusiems nuo karės.

Drg. Jurgis Joraskunas surinko De Kalb’e aukų nukentėjusiems del karės Lietuvoje \$2.30; aukavo šios ypatos: S. Noveiko, P. Piotrichienė, W. Rimkevich, W. Polsudski — po 50c ir P. Baranauskas 30c — viso \$2.30.

(Aukos \$2.30 priimta ir bus pasiųsta Liet. Selp. Fond. Red.)

Iš rubsiuvių gyvenimo

Niekur gal nerastumėte taip apsnudusių rubsiuvių, kaip Rochester, N. Y. Abelnai — rubsiuviai čia neorganizuoti. Todėl laike streiko kokiame nors kitame mieste čia siunčiama streikuojančių darbininkų darbas. Tuo budu mūsų “kriaučiai” pagalbsti Rochesterio darbdaviams prieš darbininkus. Tik dėl to juk Buffalo ir kitų miestų darbininkai pralaimėjo savo kovą, kad rochesteriečiai lirobo ir dienomis ir naktimis. Bet kuomet 1912 metuose pradėjo kilti rubsiuvių streikai kituose miestuose, neatsiliko ir rochesteriečiai. Ir jie stengė-

si paduoti brolišką ranką savo draugams — kitų miestų darbininkams. Toji kova darbininkams apsiėjo gana sunkiai. Ida Borman, kurią išplėšė rochesteriečiams darbdavių tarnai, ilgai likoši mūsų atmintyje. Bet atsirado nesusipratimų ir tarpe pačių darbininkų. Po streiko tuli U. G. W. of America viršininkai ėmė dirbt priešais darbininkų reikalus. Tai matydami keli gabesni rochesteriečiai nutarė atsimesti nuo U. G. W. unijos ir jieskoti gesnės organizacijos. Ačiu J. Bendonačio ir A. Báltruno pasidarbavimui liko suorganizuota I. W. W. unijos skyrius. Skyrius augo greitai: į pusmetį į jį įstojo 125 nariai, jo izde susidarė apie 135doleriai. Be to — jis parėmė ir keletą streikų.

Tai matydamas U. G. W. unijos žydų skyrius pradėjo varyti kuosmarkiausią agitaciją prieš mūsų skyrių. Prisiviliokėju, jie atsiekė savo tikslo, į keliatą įžmesnių mūsų veik 1913 m. viename I. W. W. skyriaus susirinkime nutarta įstoti U. G. W. unijon ir atiduoti jai visus skyriaus pinigus. Daugeis I. W. W. unijos šalininkų pasipriešino tam; jie pareikalavo, kad tie pinigai liktų I. W. W. unijai. Bet jų protesto neklaušyta, mat visi sutiko įstoti U. G. W. unijon. Taigi jie išrinko savo valdybą. Paskui minėti pinigai liko paskolinti vienai ypatai be žinios ir sutikimo visų narių. Tai buvo priežastis daugelio narių netekimo.

1914 m. U. G. W. unija perkeitė savo vardą (netiesa. Red.) butent — A. C. W. of America. Bet valdyba visgi liko ta pati. Lietuvių skyriaus pirmininkas, P. Baltrušaitis, yra republikonas, kliubo narys. Jis neturi jokio supratimo apie darbininkų reikalus. Taipgi, to paties skyriaus kalbėtojas (organizatorius?), K. V., jau senai nemoka mėnesinių duoklių. P. B. netik nemoka mėnesinių duoklių, bet yra skolingas pačiai unijai. Tas pats ir su kitais viršininkais. — Tai matote kokia pas mus tvarka.

P. E. Ružanskiutė.

Mokytojus šaukia. Rygos apskričio karės viršininkas skelbia: visi pradedamų mokyklų mokytojai, kaipo ratnikai taip ir atsarginiai kareiviai, kurie per 1914 m. mobilizaciją buvo paleisti iš susirinkimo punktų toliaus tarnauti savo dalykui. dabar turi tuojau ateit į artimą jį apskričio karės viršininką. kad juos paskirtų karėje tarnauti.

RYGA.

Girtuoklių muštynės. Arbatinėje prie Aleksiejevo g-vės N 7 du pasigėrusių šaltkalvių “Re-soro” fabriko, užpuolė 31 liepos ant meistro E. M. ir pradėjo jį mušti bilijardo lazdomis ir kumščiais. Parvirtęs M. išsitraukė revolverį ir pradėjo šaudyti į užpuolikus. Vienam pataikė pakaušin, kitam vei-

dan. Mat arbatinėje turėta degtinės, kuri ir buvo nelaimių priežastimi. Pastaruoju laiku, gana tankiai atsikartoja girtuoklystės.

IŠ PSKOV liepta kraustyti pašalinėms ir valdžios įstaigoms, kurių namai užimami kariškių ligonbučių reikalais.

Reikalaujame

vaikinių mokyties Fotografystės amato. Mes išmokinsime pigiai ir pagal paskutinio modelio artistiško darbo. Norintys mokyties kreipkitės antrašu: P. CONRAD 3130 So. Halsted St. CHICAGO

Ketverge tiktai

Mes parduodam juodas aksomines kepurės, minkštas ir kietas, taipgi pliusines, reguliarė kaina \$1.25, išpardavimo kaina **79c**

Dabar yra laikas aplankyti mūsų galvos aprėdalu skyrių

Mes turim visą eilę aprimuotų kepurų už **\$2.49** ir augščiau. Pamatykite mūsų strusinius sparnus ir kvietkus **49c**

Vienas iš atsižymėjusių skyrių mūsų krautuvėje yra “Galvos Parėdalu” skyrius

Tai yra mūsų priedermė padaryti ši “Galvos Parėdalu” skyrių kuopuikliausiai. Mes manom, jog mes ir padarėm, kuomet mes girdim užsiganėdijimo išsireiškimus iš visų pusių. Čia jūs rasite galvos parėdalu kurie turi patogumą, gražumą ir originalškumą, ką ir turi turēt galvos parėdalai.

ATKINS AND FREUND
DEPARTMENT STORE
4805-07-09-11 ASHLAND AVE.

Ar jusu pinigai randasi Valstybiniam Banke?

AR Bankas kuriame randasi Jūsų Pinigai yra parankus? Kas link Bankinių Valandų, Vietos, Patarnavimo?

Perkelkite Savo Pinigus į VALSTYBINĮ Garsųjį savo saugumu, savo mandagumu ir padorumu

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

1112 W. 35th Street Trys blokai nuo Halsted gat.

Atneškite knygele, o mes i kolektuacinę patį su procentais - dykai

Mokama 3 Procentą

ATMINKITE, jog mes visados turime laiko del pasikalbejimo, suteikimo geros rodos, padarymo popierų etc.

Bankines valandos: Nuo 9 ryto iki 4 po piet. Subatomis iki 9 val. vakare

Jau galima gauti senai lauktąją Shakespear'o tragediją

MACBETH

eilėmis lietuvių kalbon išversta K. Jurgelionies

Tai yra tragedija, kuriai nėra lygios visoj svieto literaturoj. Kiekvienas literatūros mėgejas privalo ją turėti.

MACBETHO Popieriniais apdarais 70c
KAINA: drobiniiai apdarais 85c
de lux odmeniniais ap. \$1.50

Užsakymus su pinigais siųskite adresu:

“NAUJIENOS”

1840 So. Halsted St. Chicago, Illinois

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published daily, except Sunday, by
Lithuanian News Publishing Company,
Inc. Address, Naujienos, 1840 S. Halsted
St., Chicago, Ill. Telephone, Canal 1586

Entered as Second-Class Matter March 7,
1914, at the Postoffice at Chicago, Ill., un-
der the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje
Užrašo iš Chicago kasdien išskiriant Nedė-
lioms.
Gidžia Naujienų Bendrovė.

Prenumeratos kaina:

Chicagoje — per išnešiotojus 12 cen-
tų savaitėje. Paštu siunčiant, Chica-
goje metams \$6.00, pusei metų \$3.50.
Kitur, ne Chicagoje, metams .. \$5.00
Pusei metų .. \$3.00
Tryms mėnesiams .. \$1.75
Vilms mėnesiams .. \$1.25
Europoje, metams .. \$7.00

Pavienų dienraščio numerų kaina 2c.
Adresas: Naujienos, 1840 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas, Canal 1586.

Asmeniškai pasikalbėjimai su Redak-
cija tikrai šio komisiu dienomis nuo 5
iki 5½ val. vakaro.

Redakcijos Straipsniai

Parapijinės Mokyklos

Daugelis lietuvių leidžia sa-
vo vaikus į parapijines mokyk-
las, bet ar jie gerai daro, taip
elgdamiesi, tai jie mažai galvo-
ja.

Į parapijines mokyklas tėvai
atiduoda savo vaikus daugiau-
sia delto, kad jiems taip liepia
kunigai. Patįs tėvai didžiumoje
atsitikimų nėra eję mokyklų,
todėl jie nemoka nusverti, ar
gera ta įstaiga, kurios globai jie
paveda savo vaikus, ar ne; jie
aklai klausio savo “dvasiško tė-
velio” patarimų.

Kunigai-gi, patardami žmo-
nėms leisti vaikus į parapiji-
nes mokyklas, nurodinėja, kad
jos esančios daug geresnės lie-
tuvių vaikams, kaip *lietuviams*
ir kaip *katalikams*, ne-
gu viešosios mokyklos. “Se-
sers”, (minyskos), kurios moki
na vaikus parapijinėse mokyk-
lose, galinčios, girdi, išauklėti
juos “lietuviškoje ir katalikiš-
koje dvasioje”; o viešose ame-
rikoniškose mokyklose lietuvių
vaikai ne tikai užmiršta savo
tautą, bet neišmoksta net pote-
rių.

Šitie nurodinėjimai pertikri-
na ne vienus lietuvių tėvus, bet
jie yra visai klaidingi.

Viena, mokyklos dalykas yra
ne kokią ten “dvasią” kvėpti
vaikams, bet duoti jiems kuo-
daugiau *žinių, mokslo*. Mo-
kykla turi išmokyti vaikus ge-
rai skaityti, rašyti ir skaityti; ji
turi suteikti jiems pažinimą
šalies, kurioje jie gyvena, ir
šio tautų nuovoką apie kitas
šalis; ji turi, pagalios, tiek pra-
lavinti vaikus, kad jie be sun-
kumo galėtų įstoti į augštesnę
mokyklą, kuomet bus pabaigę
pradinį mokslą.

Šiais žvilgsniais parapijinės
mokyklos neišlaiko jokio *paly-
ginimo su viešomis mokyklo-
mis*. Visi žino, kad parapiji-
nių mokyklų vaikai daug ma-
žiau moka už “public school”
mokinius. Išėję iš “dievobai-
mingų” minyskų globos, jie da-
žnai pasirodo didžiausiu “tru-
belių” savo tėvams. Į dirbtu-
vę siųsti juos da peranksti, to-
lyn leisti mokyti negalima, nes
į augštesnes mokyklas jie ne-
atitinka išlaikyti ekзамenų; ir
priseina tada tėvams arba gru-

sti jous į pirmutinę pasitaikiu-
są “vietą” (sakysime, už koki
“dreiverio” pagelbininką), ar-
ba pavesti tolimesnį jo lavini-
mą — gatvei. Kandidatai į “ge-
rus lietuvių ir katalikus” tuo
budu daugelyje atsitikimų iš-
virsta “bomais.”

Nė vieni tėvai negeidžia savo
vaikams tokio likimo, ir jeigu
jiems dažnai šitaip išeina su
vaikų auklėjimu, tai tikrai per
jų pačių neišmanymą.

Jie turėtų žinoti, kad pote-
riams mokyti yra vieta ne mo-
kykloje, bet namie arba bažny-
čioje. Kunigai ir minyskos,
jeigu jiems taip rupi lietuvių
vaikų dušių išganymas, galėtų
savo “šventą mokslą” teikti
jiems vakacijų laikui.

Taip pat ne “lietuviška dvi-
sia” yra tas daiktas, kuris bus
reikalingas vaikams, kada jie
užaugę ir pradės patįs sau gy-
venimą uždirbti. Amerikoje
gyvendami, jie turės pirmiausia
gerai mokėti *anglų kalbą*. Jei-
gu jie tos kalbos nebus išmokę,
kad ne augtu, bet būtų kuo-
greičiausia sustabdyta.

Bet tiesą pasakius, tai pa-
pijinės mokyklos ir lietuvių
kalbos neišmokina. Nes jų mo-
kytojos — paprastai gana tam-
sios davatkėlės — ir pačios lie-
tuvių kalbos kaip reikiant ne-
moka.

Naudos iš parapijinių mo-
kyklų todėl nėra jokios. Jos
tik suėda brangų laiką, kurį
vaikai galėtų panaudoti tikram
mokslui, ir užkrečia jų smegen-
is visokiais žioplais davatkų
prietarais. Ir už tai vaikų tė-
vai dagi turi mokėti!

Laikas jau būtų lietuvių tė-
vams apsisvarstyti. Dabar kaip
tik yra prasidėjęs mokslo sezo-
nas. Da ne vėlu būtų pataisyti
klaidą, kurią padarė tūkstan-
čiai lietuvių šeimynų Chicagoje
ir kituose miestuose, po senovės
atiduodamos savo vaikus į pa-
rapijines mokyklas.

Karės gaisras plečiasi

Ugnis negesinama plečiasi.
Karė intraukia į savo sukurį
vieną po kitos vis daugiau ša-
lių.

Vakar mes rašėme, kad Bul-
garija yra nutarusi remti “teu-
tonų” pusę, nekludydama
jiems gabent ginklus ir kito-
kias daiktus Turkijon. Šiandien
ateina žinios, kad Bulgarija jau
apskelbusi mobilizaciją. Už
dienos — kitos ji gal pasius sa-
vo kareivius į mišų lauką.

Mes rašėme taip pat, kad, jei-
gu Bulgarija prisidės prie Vo-
kietijos, Austrijos ir Turkijos,
tai veikiausia bus priversta to
pačion pusėn stoti arba bent
pertraukti draugiškus ryšius
ir Rumanią, kurią iki šiol dau-
gelis skaitė prielankesne talti-
ninkams, negu teutonams. Šios
dienos žinios pilnai patvirtino
musų spėjimą. Telegramos iš
Berlino sako, kad Vokietijos
diplomatai gavę iš Rumanijos
prizadėjimą užlaikyti link “teu-
tonų” “*prielankų neutralitetą*,”
t. y. ne tikai netrukdyti Vokie-
tijos ir jos bendrų, bet dagi
padėti.

Sis Rumunijos pasižadėji-
mas — žinia apie jį tečiaus ne-
patvirtinta — būtų pirmas žin-
gnis tuo keliu, į kurį, matoma,
jau įstojo Bulgarija.

Bet kuomet užima aiškią po-
ziciją stambesniosios Balkanų
valstybės, tai sunku tikėtis,
kad galėtų ilgiau palikti nuoša-
liai ir Graikija. Ji tur-but lai-
kysis išvien su talkininkais; bet
įsimašymo į karę ji neišvengs.

Tuo būdu kariaujančiųjų ša-
lių skaičius grasiina padidėti ne-

tolimiausioje ateityje. Karė
plečiasi. Ji, kaip tas gaisras,
delto vien, kad ji tiesiai nieke-
no nestabdoma, auga užgriebi-
dama vis didesnius ir didesnius
plotus aplinkui savęs.

Jeigu mes butume katros-
nors kariaujančiųjų pusų šali-
ninkai, tai mes džiaugtumėmės,
kada prie tos pusės dedasi dau-
giau valstybių, ir liustume, kad
prieš ją stoja daugiau priešių.
Bet mes nesame nė “teutonų”
santarmės, nė priešingo jai tal-
kininkų susivienijimo šalinin-
kai; ir mes negalime jais buti,
stovėdami ant darbininkų kle-
sos reikalų pamato. Todėl mes
apgailėstaujame kiekvieną
naują įsimašymą į tą karės
verpetą — visviena, ar jis stip-
rintų “teutonų” ar talkininkų
spėkas.

Kuomet kariaujančiųjų skai-
čius auga, didėja aukos žmo-
nių gyvastis ir turtu. O di-
džiausia tų aukų sunkenybė
puls galų gale ant darbo žmo-
nių. Jų gerovė reikalauja, kad
karė ne augtu, bet būtų kuo-
greičiausia sustabdyta.

Talkininkų paskola

Anglijos ir Francijos pasiun-
tiniai pagalios susitaikė su A-
merikos bankieriais kone vi-
suose paskolos klausimuose;
bet viename punkte jie da vis
negali susikalbėti.

Iš Amerikos finansistų pu-
sės tapo pastatyta ta sąlyga, kad
paskola nebūtų vartojama mo-
kėjimui už amuniciją, kurią
talkininkai pirs Amerikoje, o
talkininkų komisija kaip tik ši-
tam dalykui labiausia ir norėjo
gauti paskolą iš Amerikos pi-
guocių. Delei to jie dabar ir
ginčijasi.

Ziūrint iš šalies, galima pa-
manyti, kad tie Amerikos auk-
so ponai, turi ir širdis auksines,
jeigu jie nori, kad jų pinigais
būtų perkama tikrai maistas ir
aprūdalas Europos žmonėms, o
ne giklai jų žudymui. Kaiku-
riuose, lakraščiuose jau net
pradėta Amerikos bankierius
garbinti už tokį “humanisku-
mą.” Bet tai yra klaida.

Skolintojams rupi visai ne
Europos žmonių gyvastis, o tik-
tai biznis. Jie reikalauja, kad
Anglija su Francija pirktų už
paskolintuosius Amerikoje pi-
nigus maistą ir aprūdą del to,
kad jie žino, *jogai ginklus tos
šalys vis tiek pirs Amerikoje*.
Nes jos negali jų niekur kitur
gauti, kaip tik čia.

Bet, — kodel Europos talki-
ninkės atsiuntė čionai savo i-
galiotinius jieskoti paskolos?
Ar delto, kad jos neturi kuo nu-
sipirkti kas joms reikia Ameri-
koje? Visai ne; pirkti jos vis-
viena perka ne gyvais pinigais,
o tik tai į bargą; barguoti - gi
joms amerikiečiai apsiima,
kiek tik jos nori, nes jie neabe-
joja, kad tokios turtingos šalys,
kaip Anglija ir Francija, anks-
čiau ar vėliau užmokės skolas.
Bet amžinai didinti skolas pas
Amerikos biznierių pačios Eu-
ropos valstybės negeidžia.

Kada auga Europos šalių
skolos Amerikoje, tai puola jų
pinigių kursas; o tati reikiška,
kad jos turi mokėti už Ameri-
kos prekes (tavorus) vis bran-
giau ir brangiau. Kad šitų nuo-
stolių išvengus, tai Anglija su
Francija ir sumanė paimti pas-
kolą pas Amerikos bankierius.
Gavus ją, joms neberekėtų
daugiau mokėti už šios šalies
prekes atpigusiais savo pi-
nigais; jos mokėtų už jas *šios ša-
lies* pinigais. Bankai už pas-
kolą ima mažesnę procentą, ne-
gu biznieriiai, kada jiems per-

daug įsiskolini įmdamas pre-
kes į bargą.

Taigi Europos talkininkės
nori gauti paskolą Amerikoje
ne tam tikslui, kad galėtų čia
pirkti, bet — kad galėtų *pigiau*
pirkti. Jeigu jų pinigų kurso
puolimas nepasilautų ir joms
tolyn vis labiau reikėtų permo-
kėti už Amerikos prekes, tai jos
būtų pagalios priverstos arba
sumažinti pirkimus arba jieš-
koti kitokių pigesnių rinkų.

Maisto pirkimui jos tokių
rinkų galėtų iš bėdos surasti
(pav. Anglijos kolonijose); to-
del Amerikos kapitalistai ir su-
tinka padaryti taip, kad šitos
prekės igijimas Amerikoje tal-
kininkams nebūtų perdaug ke-
blus. Bet užtai amunicijos —
tai jokia kita neutralė šalis pa-
saulėje negali tiek pagaminti,
kiek jos reikia Europoje. Eu-
ropa yra priversta ją pirkti čio-
nai, ir Amerikos kapitalistai to-
del šitame punkte nemato jo-
kio reikalo nusileisti.

Amerikos bankierių pasiprie-
šinimas tam, kad Europos val-
džios jų paskolintais pinigais
mokėtų už kanuoles ir šovinius,
reiškia ne tą, kad jie buk nenori
tų žmogžudystės įrankių par-
davinėti, o tik tai — kad jie no-
ri parduoti juos *kuo brangiau*-
siai.

A. J. Karalius.

Skaudėjimas

Visi esame turėję koki nors
skaudėjimą. Dauguma ligų
prasideda kokių nors skaudėji-
mų, mažesnių ar didesnių. Ir
žmonės tankiausia tik tai koki-
nors skaudėjimą. pajutę kreip-
iasi prie gydytojų; jie dau-
giausia prašo atimti skaudėji-
mą. Jei skaudėjimo nebūtų,
jie visai nemanytų apie koki
nors savo kūno nenormališku-
mą. Skaudėjimas todėl yra
naudingas daiktas. Max Nar-
dau sako, kad be skaudėjimo
musų gyvybė negalėtų nė vie-
ną valandą pasilaikyti, nes ta-
da mes negalėtume pažinti pa-
vojingus simptomus (ženklus)
ir jų atsikratyti. Tą patį ma-
no Schleich, sakdamas:
“Skaudėjimas yra persergėto-
jas nenualsus šaukėjas prie ap-
sigyrimo, kovos ir pavartojimo
visų įrankių pasilaikymo kovo-
je.” Curtcher sako, kad skau-
dėjimas yra gamtos protestu
prieš koki nors nenormališką
apsireiškimą.

Skaudėjimas mums duoda
suprastį, kad musų organizme
kas nors sugedo, kur nors yra
pavojus. Vienok gimdymo
skaudėjimas yra visai neau-
dingas, nes tame atveju jie ne-
reiškia pavojų. Tada gali
buti pavojus arba jo nebūti —
skaudėjimas su pavojum veik-
noko neturi tada. Kita ve-
tus tokia pavojinga liga kaip
vėžys iš pradžių nesukelia jo-
kio skaudėjimo, (paprastai)
bet kada vėžys ant tiek įsivy-
rauja, kad ne operacija nieko
negelbsti — atsiranda gamtos
protestas, skaudėjimas. Tur-
but delto vėžys paprastai per-
vėlai patėmijamas. Ir už tai,
man rodosi reiktų gamtą kal-
tinti.

Gal but nelaimingiausias yra
tas žmogus, kuris delei kokio
nebuk nervinio suirimo nejuo-
čia jokio skaudėjimo. Man
prisimena viena moteris Lietu-
voje... Ji pradėjo “kvailioti”.
Vietinis daktaras negalėjo su-
prasti kas jai darosi ir atsisakė
kokia nors pagelbą duoti, ypač
delto, kad ji neturėjo kuom už-
mokėti... Ir visų apleista gu-
lėjo kamaroje ant šiaudų —
stipri, apyjaunė moteriškė.

Pirmiausia ji surado, kad ran-
kos ir kojos nejauchia skaudėji-
mo. Pradėjo lupinėti kaulus
rankų bei kojų... Už kelių
dienų nebuvo panaši į moteriš-
kė... Atsimenu kaip ji man
sakė: “Nejauchiu skaudėjimo,
bet tuojaus mirsiu, tuojaus...
pašauk mano dukrelę...” Ir
mirė... kada nubėgo kraujas.
Panašiai elgiasi visi kuriems
gamta skaudėjimą atima.

Kas pagamina skaudėjimą?
Trumpai į šitą klausimą gali-
ma šiaip atsakyti: skaudėjimą
pagamina jausliniai nervai.
Skaudėjimą jaučia tik tie gy-
vunai, kurie turi tuos nervus.
Nors užgautas augalas traukia-
si, riečiasi, bet jis nejauchia
skaudėjimo.

Paviršutinės musų kūno da-
lys turi daugybę jauslinių ner-
vų; užtat jos labiausia jautrios.
Ir juo pavojingesnė vieta, tuo
turi daugiau jauslinių nervų:
pv. akis yra taip jausli, kad ma-
ža dulkelė sukelia didžiausią
skaudėjimą. Smegenys netu-
ri jokio jauslumo. Cushing
pirmas darodė, kad smegenų
plėvės neturi skaudėjimo pa-
jautimo. Taip pat visi viduri-
niai organai neturi skaudėjimo
pajautimo. Lengva yra su-
prasti kodel: smegenys apsa-
goti stipria makaulė, viduriniai
organai visur apsaugoti oda,
taukais ar kuom kitu. Viduri-
niuose organuose tik tai tada
jaučiama skaudėjimas, kada
įžeidžiami arba spaudžiami jau-
sliniai apdangalo nervai. Ši-
toks sutvarkymas mums sutei-
kia didelę naudą. Kas gi bu-
tų, jei musų pilvas bei žarnos,
padėkim, būtų taip jauslus, kad
mes visada jaustume kokio
vietoj randasi prarytas “pork-
chapas”? Ar galėtume tada ka-
nors nusitverti apart svarstymo
kas tuoje vietoje su maistu at-
sitinka? Kas būtų jeigu jau-
stume kiekvieną širdies plaki-
mą arba plaučių susitraukimą
bei išsiskėtimą kvėpuojant?

Vienok skaudėjimas, kaip ir
kiti jautimai, išsivystė pala-
gva. Gyvunai visuomet ma-
žiau skaudėjimo jaučia. Su nu-
nulažta koja šuo tankiai ra-
miai guli ir ēda, o laukiniai gy-
vunai da mažiau skaudėjimo
jaučia. Musų pratėvių narsu-
mas kovose išdalies paeina nuo
to, kad jie buvo mažiau jauslus.
Daleiskim, nukirsta ranka
jaučia daug mažiau skaudėji-
mo suteikdavo. Vienok mes
ir savo skaudėjimą turime iš-
vystyti. Užgimes kudiškis labai
mažai koki nors skaudėjimą
jaučia. Tankiai kudiškams
operacijos padaroma be apma-
rinimo.

Kaip ir kiti jautimai, skaudė-
jimas priklauso nuo smegenų
— ten jo centras. Jei “centras”
(smegenys) sgaudėjimu nesii-
teresuoja, tai ji mes mažai jau-
čiam. Gana tankiai nematant
įsipjaujam į pirštą ir tik kraują
pamatę pajuntame skaudėjimą.
O bandykite sužinia durt į pir-
štą — koks skaudėjimas! Nė-
ra abejonės, kad įsivaizdinimas
padidina skaudėjimą. Gal del-
to naktį, kada mes daugiau
apie savo skaudėjimą mąsto-
me, jis yra didesnis, negu dieną,
kada vis-gi gyvenimas musų a-
tidą kiton pusėn patraukia. Di-
dis filozofas Kant’as šiaip sa-
ko apie bandymą savo kentėji-
mus sumažinti: “Aš nukreipda-
vau savo atidą ant kokio nors
dalyko ir vengdavau visokių
jautimų. Tai darydavau su
stoškų, pakantrumu. Šitokiu
budu mano jautimas silpnėda-
vo ir miegas juos apgalėdavo.
Ir šitą aš galėdavau atkartoti
kiekvieną kartą, kada tik skau-
dėjimas pertraukdavo naktinį
pailsį. Bet rytmetėje žibęs
raudonumas mano kairės kojos

pirštų mane pertikrindavo, kad
mano kancios nebuvo vien įsi-
vaizdintos...”

Panašus kovojimas su skau-
dėjimais yra tik išdalies ir tai
tik tulose sanlygose pasekmin-
gas. Atidós nukreipimu gali-
ma skaudėjimą išdalies praša-
linti, bet to negana; reikia su-
rasti, koki pavojų skaudėjimas
kelia aikštėn — reikia surasti
jo priežastis. Protingas bei
mokslinis gydytojas nesiskubi-
na morfina ligoio skaudėjimą
prašalinti, bet jieško, stengiasi
surasti kame, delko ir kas skau-
dėjimą pagamina. Jisai skau-
dėjimu pasinaudoja kaip ga-
mos rodyklu. Suradęs priežas-
tį, jis ją prašalina, o pavojui
išnykus pati gamta prašalina
skaudėjimą, kaip atlikusį sa-
vo veikmę dalyką.

Vienok gaila, kad gamta ne-
moka mąstyti!... Kartais ji su-
kelia visai nereikalinga truk-
mą. Leiskim, dantų skaudė-
jimas yra kartais taip didelis,
o pavojus mažas. Vėžys, kaip
minėjom, yra labai pavojinga
liga, vienok paprastai skaudėji-
mas apsiereiskia tik tai tada, ku-
omet jau gyvybė pavojų, ku-
omet jau žmogus nieko negali
padaryti...

Geriausis gamtos vaistas tai
pasilsis. Jei kur nors jaučia-
ma skaudėjimas, tai toji kūno
dalis paprastai laikoma rami-
bė. Čia skaudėjimas atlieka
puikią užduotį. Protingas gy-
dytojas su tuo turi skaititytis.

Iš viso, kas augščiau buvo pa-
sakyta, turime išvesti, kad
skaudėjimas yra mums labai
reikalingas, kad skaudėjimu
gamta, ant kiek ji pajiegia,
mums duoda žinią apie prisiri-
tinantį pavojų musų sveikatai.

Norintiems Farmeriauti

Pastebėjau “Naujienose” lie-
tuvių ūkininkų draugijos (?)
Red.) pranešimą, butent — kur
geriau apsigyventi lietuviams
ūkininkams. Aš patarčiau
šiaur-vakarinės valstijos. Lie-
tuva nėra šilta šalis, todėl tos
valstijos geriausia tinka musų
ateiviams. Aš pats asmeniškai
apkeliavau keliolika valstijų ir
mačiau tenyškėjų ūkininkų gy-
venimą.

Norintįs važiuoti kurion iš
paminėtų valstijų, pirmiausia
privalo kreiptis į valstijos raš-
linę (ofisą). Iš ten gausite pil-
nas informacijas.

Čionai paduodu vieną mini-
mų valstijų ofisą. Štai jis:

Bureau of Immigration, De-
partment of Agriculture, Capi-
tal Bldg., 99, Madison, Wis.

Kurie gyvena Chicagoje, bet
norėtų pamatyti šiaurvakariųjų
valstijų vaisius ir jų derlių —
teatsilanko: Fee Exhibition of
Agriculture, kampsas Clinton ir
Jackson gatvių.

Su pagarba, V. Stanionis.

Vekselių moratoriumas įve-
dama taipgi Rygoje, Lyvsemio
ir Kuršo gubernijose.

Jurjevan suvažiavo apie 9000
valdininkų iš įvairių Baltijos
kraštų. Kaikurie vietos gyven-
tojai karstosi Petrogradan,
kur keliiasi ir Jurjevo universi-
tetas.

Redakcijos Atsakymai

Mistijų Klausytojai. Visa Ju-
sų korespondencija yra dau-
giau panaši į “polemiką” negu
į žinią. Korespondencijoje tu-
ri būti aprašyta atsitikimas, o
Jūs pasitenkinote vien išvadžio-
jimais, nepasakydami nei aiš-
kai, kaip ir kas buvo. Negalime
suvartoti.

JAUNUOMENĖS SKYRIUS

Jaunimo organizacijos reikaluose

Pažvelgus į „Jaunimo“ organizacijos veikimą, matosi, kad toji organizacija yra labai pagėdijama mūsų visuomenėje. Ji vienija jaunuomenę, lavina ją ir rengia prie praklinaus visuomeniško darbo.

Ateinančiam sezonui „Jaunimas“ prirėngė visą eilę debatų, kurie bus laikomi Mark White Square svetainėje. Atsilankiusieji į tuos debatus visi taps su pažindinti su dorais pilnais darbais, bus aprūpinti nurodymais, kaip susirasti tiesų kelią į plačiąją liudį, kad paliausoti ją nuo prietarų, nuo varžančių Romos pančių, o padaryti liudį laisvą, savistovią, kad ji galėtų liuosai žengti pirmyn geresnių laikų link.

Mūsų jaunuomenė privalo daugiau rūpintis savais reikalais negu iki šiol kad rupinosi. Ji privalo svarstyti ir risti šių dienų gyvenimo klausimus. O kad tai jai gerai sektųsi, ji turi stiprinti savo dvasišką jėgą išmintį, kurios gana randasi pirmieji literaturoje — darbininkų reikalams pašvęstose laikraščiuose ir knygoje.

Tiesa, mes neturim tiek knygų, kad galėtumėm visapusiškai išsilavinti, bet tai mūsų pačių kaltė: mes jų mažai tereikavome, užtai mažai ir teisėjame. Buvo ir tokių draugų, kurie perskaitė vieną kitą brošiūrą sakydavo, kad jau viską žina... Aš vienok sakýčiau: reikalaujame daugiau knygų! Skaitykime patį ir platinkime tarp kitų, nes mes tik tuomet susilauksime šviesesnės dienos, kuomet jaunimas bus ne vėjo papučiamas svyrųklėlis, bet naujos gėdynės tvirtovė.

J. Brijūnas.

Šalyn veidmainystė

Tankiai pasitaiko patėmyti jaunuomenės tarpe įvairių įvairiausių da tėvelių išauklėtų užsilikusių senovės papročių, kurie jaunimui visai nepageidaujami. Norėdami išauklėti naują draugiją, kuri daugiaus skirtųsi nuo praities ir šių dienų draugijos, turime nesivaduoti senovės papročiais, nes tas butų veidmainystė.

Senovės gėdynė — gėdynė veidmainystės ir nesupratimo. Bet dabar, kuomet mes pradėdame susiprasti ir pažinti šių dienų draugijos reikalus ir josios gyvenimo apsiereiskimus, turi būti gėdynė pažinojimo, ir veidmainystė reikėtų prašalinti.

Tėčiau mūsų jaunuomenė toli gražu to nepasiekus da. Jaunimo tarpe nuolat užėsi tokių, kurie sakosi esą ištikimi mūsų organizacijos nariai, atjauniantys jos reikalą, suprantantys svarbą ir norintys, kad organizacija gyvuotų kuopasekmingai. Bet ištikimų, pasakymas lieka vien pasakymu, o darbai liudija ką kitą — veidmainystę. Ažuot rupinusi draugijos reikalais apleidžia ma ji, eikvojama josios turtas inekinama ir šmeiziama ja.

Ar da ilgai mūsų jaunimo

tarpe viešpataus tokis paprotis? Kada mes nustosime klaidas dar? Kuomet tapsime draugijos nariais ne tik ant žodžio, bet ir darbe?

Laikas jau susiprasti, nusto ti tarnavus įvairiems senovės prietarams, jaunosios gentkartės priešams, kurie dreba pamatę, kad jaunimas pradeda skirties su veidmainyste ir nors išlengvo žengti tiesių keliu. Netoli laikas, kuomet jis sušuks: Salin veidmainystę!

Laisvas.

Sis-tas iš Jaunuomenės

ST. CHARLES, ILL.

Kaip iš kitų miestelių, taip ir iš St. Charles, skaitytojai retkarčiais pasigėdina tik sausomis žinutėmis. Įsigilinti į čionykščių lietuvių dvasią, gvil-denti jų gyvenimą ne tai nuobodu, ne tai nesvarbu, bet, teisingiau tarus, nėra kam. Kaip tai? — argi čia nėra „gabesniųjų?“ Gal yra, o gal ir nėra, nes jie tik sykliais apsiereiskia, nelyginant šmėkla tamsumoje. Bijoj.

Tėčiau toji liga yra gana senyva. Gal kokie trys metai atgal buvo patėmyta, kad tuli korespondentai buvo liepiami užsichiauti; vieni nutilo visai, kiti kalbėjo — bet pašnabždomis. Laikas atnešė dideles permainas; vieni apledo ši miestelį, kiti pasiliko.

Šiuo laiku, tie pasilikusieji, kurių rankose visas darbas tuoj, silpnai alsuoja. Silpnumas apsiereiskia ne vien tik plunksnos pakėlime, bet ir veikime čia pat ant vielos.

4 rugsėjo apgarsinimai buvo visų rankose, kad St. charliškiai rengia vakarą, susidedantį iš teatro, dainų, deklamacijų ir šokių. Smagu! Visi laukia, rengiasi... Bet porą ar trejetą dienų pirm linksmo vakarėlio, viena ar dvi ypati iš taip vadintų vadovų ypatiskai pasakė lošėjams ir paleido gaudą tarpe gyventojų, jog vakarėlio nebus. Priežastį tam pakio, kad dirbtuvė sudegė. Bet vaizdžiai, paklausus, ar tai St. charliškiai lošia teatrą dirbtuvėse? Vedėjai buvusio vakaro padarė tokį išvedimą: kalbamoje dirbtuvėje dirbo lietuviai; jai sudegus, darbininkai turėsią išvažiuoti kitur, bei budami be darbo neatsilankys į vakarą, o rengėjai, girdi, neturėsią pelno. Išskaitliavimas buvo visai prastas, ką patį išskaitliuotojai pripažįsta. Toje dirbtuvėje lietuvių dirbo gal tik apie kokį šimtą ir, užtikrinu, tik keli apledo miestelį pirm paskirtos vakarui dienos. Rengėjai taipgi užmiršo, kad dauguma toje dirbtuvėje dirbusių lietuvių šaltai žiuri į panašius pasilinksmimus; jiems — kad statinė bei molinis „links-mojo skystimėlio,“ tai smagu, nes gerai uždirba — „mulde-riai.“

Vienok visa tai mažiaus reiskia kaip paskutinioji klaida, tai yra, kad rengėjai, pirminin-iaujantis ir taip vadinami ap-

sišvietę — matė tokio vakaro svarbą vien tik pelne. Tamstėlės, jei norite pakelti lietuvių dvasią, jei norite įkvėpti jiems meilę naudingų pasilinksmimų, jei norite pasidaruoti visuomenėi, geiskite uždarbio tik tuomet, kuomet atliksite darbą. Jei mylite savo žmones, jei gaila jų, kurie vargsta ir liudi, nepingėkite veikliau agituoti, nesidrovėkite prisitaikyti prie tamsesniųjų, simpatizuoti jais ir tuos patraukti prie geresnių palinkimų.

Aišku, kad kaip kitur, taip ir čia lietuviams stoka tobulumo ir rimtumo. Jų gyvenimas yra vargingas, širdis nuliudę; pelno sau duoną dusaudami. Viltis ir noras geresnio gyvenimo beveik — apmirę. Jei kuriems pasisekė gyvenime atsidaryti smukle, mėšing ar kokią kitokią vertelęgystę užsidėti, tai tas jau užmiršo, kad jis taip vargo, kaip jo vientaučiai vargsta. Jis jau surambėjo, užsimėrkė prieš pasaulį ir, kvėplėjęs kapitalistiškos duonos, gauda centus iš puslerankių darbininkų. Didžiama lietuvių biznierių, kaip kitur taip ir čia, laišosi pamatę skambučius; myli ir atjaučia jie tik gerus kostumerius. Tėčiau jų užtai labai kaltinti negalima, nes jie daro gyvenimą.

Pamiršus tuos visus nesmagumus, o paviršutiniškai pažvelgus į St. Charles jaunuomenę, darosi malonu. Jaunų, tvirtų, skaisčių vyrų — taipgi ir mergaičių randasi užtektinai. Rodos, energijos ir veiklumo jie visi turėtų būti pilni. Bet yra kaip tik atbulai. Visų pirmausia kiekvieno jauno širdis plaka del linksmybės bet, kaip ant nelaimės, retai kuomet ją tesutinka. Kodel? Ar todėl, kad sunkiai dirba ir vargingai gyvena? Išdalies taip ir išdalies ne. Išdalies sakau ne, nes jie dažniausia užmiršta, kame linksmybės jieskoti. Nejieškok linksmybės, brangus broliu, prie kazyrų, nejieškok linksmybės prie biljardų, bolų ir tam panašių žaisimų, kur vien tik pinigai yra viliojami bei kur laizybos ir giliukai yra bandomi, ir ypač, nejieškok linksmybės prie svaigalų indo, nes jos ten nėra. Gal lankydamas tokias vietas, sakysi, kaip kuomet turėjai džiaugsmą, bet tas džiaugsmas buvo kaip išalkusio liuto staugimas, kuomet jis pamato jam neprieinamą auką. Tas džiaugsmas kilo vientik iš mažo užganėdinimo godumų apsupotos širdies, arba vien tik iš apkvaišusio proto bei konvulsiviskai sužadintų jausmų. Gal lankydamas tokias vietas, sakysi, kaip kuomet turėjai juoką, bet tas juokas buvo kaip sukilusio varpo tarškėjimas. Jis buvo nemalonus, kriokiantis. Užtai kiekviena valanda praleisto laiko tokiose vietose yra apgailėtina. Kiekvienas šuktelėjimas apsvaigusio žmogaus yra tai balsas, kurio gėdijasi pasaulis, kuriam nėra vietos visatoje, ir kurio geriausias likimas yra smėgti į žemės gelmę ir žūti tenai ant visados be papiktinimo kitų.

Ištikro, net širdį skauda matant mūsų jaunuosius apsnudusiais. Jaunimas yra tai žiedas tautos. Tautos likimas, progresas ir civilizacija priklauso nuo josios; gerovė, palengvinimas ir visos gyvenimo ratas sukasi aplink ją. Mūsų bočiai ir protėviai, kuomet dejavo nuo valto aštraus bizno, kalbėjo, tikėjo ir tr trško, kad ateitų tokie laikai, kad jų vaikams nebereiktų vergauti. Juk troškimai išsipildė, nes žmoni-

jos antra karta buvo šviesesnė, jautresnė ir veiklesnė; iš tosios antrosios kartos kilo visose pasaulio dalyse reformos, pagerinimai. Dabar mūsų tėvai kalba ir tiki, kad bus geresnė laikai, o tų laikų gerumas priklausio nuo jaunuomenės. Todel jaunieji, jūs turite užduoti prieš save, didelę užduotį. Jums reikia veikti — veikti kuogreičiausia, veikti be atidėlioimo, dabar veikti.

Taip, veikti visi šaukia, — bet ką gi veikti ir kaip veikti? Į šį klausimą galima atsakyti taipgi klausimu. Tik pamastykite: Ar jau visi esate pasi-liuosavę iš dabartinės vergijos? Ar visi galite liuosai, aiškiai ir plačiai žiūrėti į pasaulį? Ar jau visi suprantate ir persistatote tulus apsiereiskimus ir buvusias misterijas universaliskojo surėdymo? Ar jau visi turite jausmus žmoniškumo? Aš neikišiu sakydamas, kad ne visi. Todel, brangieji, jūs žinote ką veikti — *tobulinti save*. Kuomet patįs pakilsite dvasioje, sterkitės pagelbėti kitiems — silpniesiems. Tokio veikimo produktas bus toji gerovė, kurios kiekvieno širdis taip labai trokšta. — *Nuliudęs.*

IŠ RACINE, WIS.

Perleides šiltas vasaros dienas ir susilaukęs ilgų rudens vakarų — visų miestų jaunimas stveriasi darbo. Neatsilieka ir Racine'o jaunimas, nors aplinkybės del jo gana sunkios. O belgi jis nori nors šiuo-tuo prisidėti prie to darbo.

Užstočius rudens sezonui mūsų miesto jaunimas susispieję prie L. S. S. A. 100 kuopos ir stengiasi surengti nors vieną dramatišką vakarą. Darbas jau pradėta: skiria aktorius ir dalina roles. Kada liko padalyta rolės del vyrų, rodos, jokio nesmagumo nebuvo. Bet moterų tai gerokai reikėjo pajieskoti.

Apgailėtina, kad mūsų miestelio jaunimas užkerėtas tamsybės liekanų, o ypatingai lietuvių. Bet ką gi padarysi, nes čionai suvažiavusios tiktai tokios lietuvių, kurios džiaugiasi, kad „tėve mūsų“ moka... O jei moka šiek-tiek „iš maldaknygės“ — tokioms dailė ir viešas darbas nesisapnuoja.

Gaila, kad čia neapsigyvena apsišvietusios lietuvių, kurios pagelbėtų mūsų jaunimui darbuoties. *Kašlanas.*

Pamokslas

Oktavas Mirbo.

Ant krašto Bretanės, tarp Loriento ir Konkarno, randasi kaimas Kernak. Smiltingi ir lygūs laukai, su nudžiuvusia žole, skiria kaimą Kernak nuo jūros.

Priepilauka, gerai pridengta nuo pietrytinių vėjų augstomis uolų sienomis, aprupinta užvara ir krantine, tarnauja žuvinių laiveliams del pasislėpimo nuo audrų.

Vieta už kaimo, kuris baigiasi siauromis ir nuolaidžiomis gatvėmis, perstato liudną regyklą. Tai purvinas, apaugęs žole slėnis, apsuptas liudnais kalneliais, kur ir kuokarščiausia vasarą stovi riebus juodas vanduo. Iš tų vietų kyla nuodingi garai. Gyventojai, gyvenanti bauriose lušnelėse, persisunkusios surimo ir puvėsio kvapo žuvies, liguisti ir sunykę; vyrai — išbalę, žemo ugio, moterų veidai išdžiuvę ir permatomi, kaip vaškiniiai. Čia visi vaikšto susilenkę, tarsi krutantieji lavonai, ir iš po moteriškų kepuraičių, ant išblyksusių ir suraukšlėtų veidų žiūba paniurusios akys. Kol vyrai ant menkos valtelės gainiojasi juroje paskui abejotąjį sardinką, pati apdirbinėja dumblinę žemę. Ir štai, ant augstų smiltingų kalnų, šen ir ten, tarp laukinių erškėčių, pasirodo apgailėtinos vietos, tarsi šašai ant kaušio seno žmogaus. Rodos, kad koks tai nepermaldujamas likimas kabo ant šito kampo prakeiktos žemės, ir tamsiais tyliais vakarais, turbūt, galima matyti, kaip mirtis skraido ore. Ypatingai rudenyje drugis naikina tuos nelaimingus gyventojus. Žmonės dar labiau susitraukia, džiūsta ir miršta lyg augmenys, išmūšti audringų vėjų. Tame kapinyne, toje netinkamoje gyvenimui vietoje tik du žmonės jaučiasi laimingais, tai kunigas ir meras.

Kunigas arba, kaip jį čia vadina, kiure, buvo mažas, sudžiūvęs ir nenuilstantis sangvinistas, apie tikėjimą ir savo kunigiską luomą rimtai manęs. Priešingai daugumai, kuriuos aplankant visuomet galima už-

likti, arba pilstant vyną į bonkas, arba žaidžiant su moteriškėmis; jis skyrė susilaikymu, nekaltybe ir asketišku gyvenimu būdu... O koks jis buvo adl ministratorius! Su pagelba savo draugo ir visokių pramanytų rinklavių ir baisyų dešimtiniai, ištraukiami iš elgėtiško pelno Kernako gyventojų, jis pastatė kuopukiausia bažnyčią iš baltų akmenų, su šventorium, pagražintu skulptūra ir su išrašyta varpinčia, apkaru navota dideliu auksiniu kružium. Stebėtina buvo matyti turtungumą to dievnamio tarp neišreiškiamo skurdo pačios šalies... Bet kunigas nebuvo užganėdintas tuo. Kiekvieną nedėdienį per pamokslą reikalavo karšto uolumo nuo savo parapijonų, — todėl kad jį laikė už visogalintį ir kerštingą, todėl plėšė iš jų vis labiau ir labiau sunkmes aukas.

Vieną nedėdienį jis įlipo į sakyklą, mosuodamas veliava su paveikslu šventos Mergelės.

— Pažiūrėkit į tą veliavą, — suriko jis piktų balsu... juk tai gėda! Pažiūrėkite į ją... Argi tai veliava?.. Šilkai ant jos su-trumijo, mašestas nuplyšo, nuo kutosų paauksavimas nusišėrė... medelis visai ne laiko... nuo išsiuvinėjimo nė ženklų neliko... O kas link veido šventos Mergelės... baises neramumas!

Karoliau Leter, tu nenorėtum tokiu skuduru nė savo kumelės valyti, o tu, Zozefina Brias, — puodų mešluostytum... Jums vis tiek pat, neapkenčiamieji! Ir tuo laiku, kada jūs skėstate ištekluije ir gėrybėse, šventa Dievo Motina ant parapijos šėvničių ir ant procesijų praeina tarp jūsų, aprėdyta į purvinus skudurus, su perplėstu užpakaliu!.. Ne, reikia baigt su tuo... Sventa Mergelė gana prikentėjo nuo jūsų berupėslingumo ir nuo jūsų baurių nuodėmių... Ji reikalauja naujos veliavos... girdit jūs... naujos, gražios veliavos... Veliavos bent už 200 frankų... Klausykite manęs su atida... ir atminkite mano žodžius, jeigu jūs nenorite, kad patios baisiausios nelaimės nekristų ant jūsų,

ant jūsų laukų... ant jūsų valčių... jeigu jūs nenorite pavirsti į gyvulius... varles... akulas... Klausykite... Tu Legodenek, duosi 5 frankus... Ko tu ten niurzg? A? Nieko! Taip tai geriausia... Tu, kiauile, valgyk mažiau saldumynų, tai ir succēdyse! Tu, Roza Kerzanion... taipgi 5 frankus. O jeigu aš tave užtiksiu dar kartą su jauni-kiu... tada tau kaštuos 10 frankų. Motina Miller, tu atiduosi savo telyčaitę, kuri vakar gimė pas lavę... Na, ką tu žiuri į mane, tu sena vagykla? O jeigu tu dar priešinsies, tada tau kaštuos ne telyčaitė, bet visa karvė... Petras, Julijus ir Juozapas Leker'ai, jūs atiduosite savo žuvis vieno žvejavimo... Tik kad jos butų geros!.. Kad nebutų senos, supuvusios žuvies... Supratot?

Bėgyje pusės valandos kunigas prisakinėjo, ką kiekvienas privalo atnešti; vienas pinigų, kitas maisto: gabalą sviesto, maišą bulvių arba kitokių grūdų. Prie to kunigas dabino savo žiaurius prisakymus kuobjauriausiais koliojimais.

Senas mutinės prižiūrėtojas, kuris buvo laikomas už išmintingą žmogų, stovėjo, pasi-šliejęs stulpą prie įeinamųjų durų. Jis, manydamas, kad žiaurus kunigas jo pasigailejo, pradėjo tyliai juokties ir savo tankius žilus usus ir ilgą žilą barzdą... Bet juokas nepasilepė nuo kunigo akių. Ištiesę ranką, kurioj veliava plevėsovo ir blaškės, kaip žėglus laike audros, jis parodė su ją į senį.

— Tu, barzdila... suriko kunigas, — kokią tu turi tiesą juokties!.. Kaip tu drįsti, baurus kvaili, juokties tokiu nemandagiū būdu namuose melaširdingo Dievo... Tu duosi 20 frankų...

Ir kada prižiūrėtojas pradėjo priešintis, kunigas garsiai pantrino:

— Taip, 20 frankų, velnio bNAU X

rzda!.. Atkreipk dar atidą į tai, ką aš tau pasakysiu... Jeigu tu neatneši man tos 20 frankų šiandie po mišparu... aš žinau visą tavo šunybės... Aš apskusiu tave prokurorui respublikos... už vagystę — nėra dar savaitės, kaip daitkus atrado joroje... Aha, tu dabar nesijuoki, sena barzda... Tu nesitikejai tu, velnio barzda!.. Vardan Dievo Tėvo ir Sunaus ir Dvasios šventos... Amen! — užbaigė jis ir nulipo nuo sakyklos. Eidamas prie altoriaus, kunigas mosavo veliava ir daužė ją galvas nustebusių parapijonų. Vertė J. Pabarška.

AKTORĖ IR VYRAS NUŽUDYTI.

MEMPHIS, rugs. 22. — Vienne degančiame name rasta lavonai aktorės Mrs Margaret Favar ir tulo J. C. Crowel iš Greenwood, Miss. Jiedu užmušti kujukų ir paskui supjaustyti britva; gi kad paslėpus žmogžudystę padegta namas.

Vyrų naktiniai marškiniai už 39c

Vyrų muslino naktiniai marškiniai dydžio nuo 15 iki 19, gražiai aptrimuoti, specialiai už

39c

Audimas

36 colių vilnonis audimas, juodas, šviesiai mėlynas, žalias ir raudonas, 50c vertės, specialiai už yrdą

39c

Materija

32 colių sijonams materija, juoda, šviesiai mėlyna ir ruda, su gražiais kvietkais ir stogiukais 25c vertės, specialiai už yrdą

15c

Dresemis audimas

36 colių audimas del dresių vaikams, tamsoje ir šviesiose spalvose, 15c vertės, 50 štukų ant išpardavimo, yrdai

6³/₄c

"Plisse Crepes"

Audimas 32 colių pločio, vartojamas naktiniams marškiniams, apatinėms ir t.t. Šiame išpardavime yrdai

12¹/₂c

\$2.00 Vyrų dar- binės kelnės už \$1.00

Gražiai dryžos ir visokios spalvos pilkos, reguliarės \$2.00 kelnės, dydžio 32 iki 42 per juosmeni. Didžiausias bargas šiam išpardavime

\$1.00

Siulai

"Saxonia Cardonnet" balti ir kitokių spalvų siulai visokių numerių kaina špulei

5c

"Yoke" knygos

"Yoke" knygos su senomis ir naujomis madomis, šiame išpardavime

10c

Apsodai

27 colių "crape" apsidai, 39c vertės, šiame išpardavime yrdai

19c

Išsiuvinejimas

Gražūs išsiuvinėjimai, visokios mados ir dydžio. Kad išpardavus visus kaina yrdai

5³/₄c

Skaitytoju Balsai

Už nuomones išreikštas šiame skyriuje, Redakcija neat-sako.

Socialistas, įsimylėjęs į tikinčią merginą, meta visus savo įsitikinimus, kuriuos brangino ir buvo pasiryžęs ginti iki pakutiniosios. Įmdamas bažnytinį šliubą, jis grįžta atgal prie tamsybės apeigų. Tokis nėra tikras socialistas, jis neturi gilenio pažinimo socializmo mokslo. Jame nėra pasišventimo jausmo dėl savo idejos. Jis neliuosas nuo biblijos pasakų ir pomirtinių kančių (? Red.).

Tikrai atidavęs socializmo mokslui ir gerai pažįstas žmonių tamsintojus, vaikas neis imti bažnytinį šliubą, nors ir da taip gera būtų jojo numylėtinė. Pirma jis stengsis pertikrinti savo merginą, nurodys jai nenaudingumą to viso ir tik pasakui apsisves.

Jeigu vaikas nesistegs apšviesti savo numylėtą merginą, bet bėgs kuogreičiausia į bažnyčią, tai iš tokios poros nieko gero nebus. Anksčiau ar vėliau ji turės iširti... Todel reikia apsisaugoti nuo panašių šliubų. Reikia išanksto pratinti savo merginą prie skaitymo gerų raštų ir laikraščių, reikia vesti ją į visus padoresnius susirinkimus ir pasilinksminimus, reikia įkvėpti jos širdin tą ideją, kurią pats brangini — tuomet ji pati atsisakys nuo pasenusių pasakų ir nenorės savo numylėtinio sunkiai uždirbtus pinigus nešti pas altorių.

A. Č.

EUROPOS KARĖ IR SOCIA- LISTAI.

reitais metais užliep-
opos padangė, mes
1 ir mūsų draugai
Europoje) liko in-

traukti į tą prakeiktą karės ver-
petą. Bet ne tame dalykas, kad
jie (soc.) liko intraukti į jį, ale
tame, kad juos netik jų prešai,
bet ir draugai sunkiai kaltina.
Jeigu juos kaltina be pamato,
nekaltai, tai yra didelis nusidė-
jimas, netik kuipo prieš žmo-
nes, bet ir kuipo prieš savo ide-
jos draugus — socialistus. To-
del mūsų pareiga-visa tai beša-
liškai apkalbėti. Nes ta suiru-
tė, tie dabartiniai ginčai ir už-
sipuldinėjimai ant draugų eu-
ropiečių neša nemažą blėdį vi-
sam socialistų judėjimui.

Dabar kaltina Europos soci-
alistus už du prasižengimu, t.
y. už stojimą į armiją ir balsa-
vimą už karės kreditus. Gerai,
pirmiau aš atsakysiu socialistų
priešams. Jūs apkaltinate so-
cialistus už tai, kad jie prisidė-
jo prie dabartinės karės. — Jie
prisidėjo todėl, kad socialistai
visur buvo ir tebeisti mažumo-
je. Taigi šią karę apšaukė jų-
sų valdžios su tamstų pačių pri-
tarimu. Todel pirmiausia tu-
rėtumėt kaltinti patį save. Tai
viena, o antra, jūs užsiuolate
ant socialistų, kad jie esą di-
džiausi tautos priešai, nes jie
mat priešinasi militarizmui ir
kitiems jūsų patrijotiškiems
reikalams. Bet dabar, kuomet
kai kurie socialistai tik pritarė
jūsų pačių sumanymui — jūs
pasmerkiate juos. Kurgi čia
logika? Kame sveikas protas?

Dabar draugams socialis-
tams. Jūs užsiuolate ant Eu-
ropos draugų už tuos pačius
prasižengimus, kuriuos aš jau
minėjau. Gerai, jeigu jūs esate
tokie tvirti ir pilni energijos,
kad pasitikit savimi — ar jūs
butumėte likę ištikimais socia-
lizmo principams tokioje bai-
sloje valandoje, kuomet visas
išėjo iš normalių vėžių? Drau-
gai, persistatykite save jų vie-
toje, o pasijusitė ant savęs tą
patį, ką dabar pergyvena Euro-
pos socialistai. Tiesa, dabar,
kuomet pas mus viskas ramu,
tai mes galvočiai, nesvyruojan-
tįs didvyriai. Bet jeigu šioji
šalis būtų panašiam stovyje,
jūs pamatytumėte, kaip keistų-
si mūsų nuomonės... Mat iš

šalies žiurint, kitą pamokint tai
byle kas gali. Taigi, draugai,
bukime atsargūs, nuoseklūs ir
bešališki savo sprendime apie
Europos draugus, nes kitaip
mes prasižengiamė prieš juos.
J. P. Raulinaitis.

AR VERTA DIEVĄ GARBINT?

Dievo galybė taip prasiplati-
no tarpe "Naujienu" skaityto-
jų, kad kiekvienas taip ir lau-
kia naujo numerio. Matoma,
visi interesuojasi Dievo galybe.

Todel ir aš norėčiau pasikal-
bėti su Dievu... Hm—jeigu jį
turi tokią galybę, sutverti žmo-
gų, tai kodėl jis nepasako žmo-
gų, kad be jo valios negalima
ir numirti? Kodėl jis nepasa-
ko, kad tik tuomet žmogus tu-
ri mirti, kuomet Dievui bus rei-
kalingas tokis svečias dangu-
je?..

Bet dabar — mirk, žmogau,
kada tik tu nori. Užsikrėsi ko-
kia pavojinga liga — mirk, pa-
siryžo kas nors "užbaniuty"-
tave — mirk, mirk ir nuo to, nu-
bodo pačiam gyventi — niekas
nestvers už rankos... Užsima-
nė caras ir kaizeris karės —
mirk, žmogeli, o Dievui — kas
jam!

Reiškia, dabartinėje gadynė-
je žmonės garbina... stabus
(na?.. Red.) Ot lyginai kaip a-
nas laukinis, pasidirba balvo-
nį ir šoka apie jį. O tam stabui
nė šilta, nėgi šalta nuo to.

Dar vienas aiškus pavyzdys.
Jėzus pasakė: bukite linksmi
savo jaunystės dienoje, naudo-
kitės visu tuo, ką randate ant
žemės, nes jūsų dvasia baigia-
si su bandos (? Red.) dvasia.
Tai reiškia — gyvulių. Tie žo-
džiai juk paties Jėzaus pasaky-
ti (kokioje vietoje šv. Rašto jie
yra? Red.)!.. Povylas taipgi pa-
sakė, kad "dulkė esi ir į dulkę
pavirsi".

Pažvelgus į visas tas pasakas,
kurias žmonės, su pagalba tikė-
jimo, palaudo — pasirodo, kad
Dievas yra didžiausias žmonių
gąsdintojas. Mat kartais jis
pasirodo vienas, o kartais net
"trijose asabose." Taip "beši-
rodydamas" (mintyje), jis ga-

nėtinai prigašdno svieta. Bet
to dar nepakako, jam reikėjo ir
kito pagalbininko — velnio, jo
peklos ir visų jo esančių baisy-
bių. Ir vis tai Dievi darbas!

Todel matome, kad tas Die-
vas ne gerą, bet blogą vėlyja
savo neva sutvertiems žmo-
nėms. Socialistai (kodėl tik
socialistai? Red.) nemato rei-
kalo — tarnauti tokiam Dievui.
Davatkėlė.

Viduriniu kelių

Štai galų-gale turime net dvi
draugijai darbininkiško turinio
raštams leisti—*Darbą ir Lietu-
vių Darbininkų Literatūros
Draugiją*. Mylintis apšvieta
žmogus turėtų berods pasi-
džiaugti tuo. Tačiau truputį
pagalvojus dalykai išrodo ki-
taip. Brooklyne iki šiol gyva-
vo (nors tiesą pasakius — ne-
kaip...) *Darbas* ir ten pat, Broo-
klyne, šale jo — įsikurė *Litera-
tūros Draugija*! Noroms — nenor-
oms lenda galvon klausimas:
"čia turi but kur nors šuo pa-
kastas"... Kodėl tas spėkų skal-
dymas? Negi ten pat ant vie-
tos draugai brooklyniečiai ne-
begalėjo sustart? Tiesiok stebė-
tės prieina. Kokių pasek-
mių iš to galima laukt? Štai
jau "Laisvėje" ir "Kovoje" pa-
sirodė darbiečių protestai. Jie-
gi ne ugdo, bet puldo bendro
darbo dvasią. Taigi ar duos
pageidaujamus vaisius gyvavi-
mas tų dviejų draugijų? Ar iš
to "didelio debesio" nebus a-
nas mažasis lietus?.. Pagalvo-
kite, dar yra laiko.

Man rodosi dabar, kuomet
tiedvi draugijai gyvuoja, reiktu
surast kokį-nors išėjimą iš to
keblaus stovio. Vienintėlis ir
tiksliausias, mano nuomone,
išėjimas būtų — *subientijimas*
tų dviejų draugijų vienon! Abi
jos juk tvėrėsi vienu ir tuo pa-
čiu tikslu, abiejų nariai dau-
giausia socialistai. Skirtumas
tėra jų ėjime bei atsiekime to
tikslu, aiškiau sakant: konsti-
tucijoje bei vidurinėj tvarko-
je. Gi paaukauti tulus mažus

vidurinius savo patogumus dėl
vieno didelio ir bendro darbo
— nemanau, kad rastųsi tokis
draugas, kuris tam prieštarau-
tų. Taigi tepagalvoja kaip vie-
nos, taip ir antros draugijos
žmonės. Tuo mes išvengtume
nenaudingų varžytinių, o kas
svarbiausia — tuščių ginčų. So-
cialistų uždavinys turėtų but
bendras darbas, o ne skaldyma-
si. Iyvkusios klaidos, tiesa, ne-
bepašalinsime, bet dėl tos klai-
dos prie susipratimo juk da-
lima prieiti. Patarlė sako "ge-
riau vėliau, negu niekad." Vė-
ly po nesusipratimų prieit prie
susipratimo, o ne suprantant
daryt nesusipratimus.

Tikiuosi, kad šis mano straip-
snelis nepadidins nesusiprati-
mų, negi įveis vienos ar antros
pusės draugus. Aš ne barti no-
rėjau, bet *patart.* St. Strazdas.

KAUNO valdiškosios įstaigos
perkelta į Bobruisko miestą
Minsko gubernijos. Kauno gu-
bernatorius gyvena Ežerėnuo-
se (N. Aleksandr.) (Pabėgo da-
bar.)..

"NAUJIENU" CIRCULIACIJOS SKYRIAI:

SO. CHICAGO, ILL.: P. Bagužis,
8808 Houston Ave.
CHICAGO HEIGHTS, ILL.: J. Savickas,
1430 Wentworth Ave.
KENOSHA, WIS.: A. Trakšelis,
164 Milwaukee Ave.
ST. CHARLES, ILL.: J. Glanžis,
111 W. Main St.
BATAVIA, ILL.: K. Poška,
57 N. Washington, Ave.

DE KALB, ILL.: Liet. Ukėjų Klubas,
515 N. 7th St.
ROCKFORD, ILL.: S. Petrauskas,
730 Island Ave.
EAST CHICAGO, IND.: Akurila Mikses,
No. 5016 Baring Ave.
GARY, INDIANA: J. Vaitkus,
1709 W. 15th Ave.
INDIANA HARBOR, IND.: F. Kučinskis,
3730 Deodar St.
INDIANA HARBOR, IND.: F. Petrauskas,
4012 Drummond Ave.
GARY, INDIANA: Kaz. Lukus,
1760 Ellsworth Pl.
W. PULLMAN, ILL.: Wm. Pilypas,
720 W. 120th St.
MELROSE PARK, ILL.: Kaz. Kochones,
2005 Lake St.
GARY, IND.: J. Vaitkus,
1709 N. 15th Ave.
CHICAGO, ILL.: J. Butkevičius,
8543 Givens Ct.
BRIDGEPORT: M. Petrauskas,
3239 So. Halsted St.
TOWN OF LAKE: F. Linke,
4533 So. Marshfield Ave.
18-TOS GATVES: A. Meldašis,
1840 Halsted St.
WEST SIDE: A. Ambrozėvičia,
2537 So. Leavitt St.
ROSELAND, KENSINGTON & BURN-
SIDE: S. Misiunas,
149 E. 107th St.
NORTH SIDE: D. Kulikauskas,
1841 Wabansia Ave.
CICERO, ILL.: J. Matulis,
1508 So. 49 Ave.
GARFIELD STA.: T. Lapenas,
3726 Polk str.
ATLANTIC CITY: Janauskas,
4565 Wentworth Ave.
RACINE, WIS.: B. Putrimas,
719 Madsen Ct.
BELOIT, WIS.: J. Zemaitis,
1015 Eclipse Ave.
WESTVILLE, ILL.: F. Jočionis,
Barzdaskutyklo.
BRIGHTON PARK: M. D. Seefor,
3324 S. Western Ave.
ENGLEWOOD: Sandarga,
5418 So. Princeton Ave.
MOLINE, ILL.: J. Julius,
2402 — 23rd Ave.
HARVEY, ILL.: Z. Putramentas,
15725 Finch Ave.
SPRING VALLEY, ILL.: J. Gvalda,
Barzdaskutyklo.

Su visokiais reikalais kaslink "NAU-
JIENU" circuliacijos mēdžiame kreip-
ties prie viršminėtų distriktų užveisų
arba i "Naujienu" Ofisą.

Dieniniai Nuotikiai

Sereda, rugsėjo 1-ma diena.

Šiandien galvą laužiau, ką veikti ateityje? Neturėjau išdirbtų plėnų. Bet galvoje vis sukėsi mintis apie pirmąjį biznį. Išėjau pasivaikščioti; maniau ką nors patirti. Žingsniavau tomis gatvėmis, kurios perpildytos žmonėmis. O einant vis graužė mane mintis, ką veikti, nes dieną uždyką praleisti neverta. Sumaniau, kad aš pradėsiu veikti kaip žurnalistas, jeigu galima taip išsireikšti, nes kiti mane taip juokais vadindavo, kuomet aš laikiau da saliną. Tečiau vaikščiojant man nieko tokio nepasitaike pamatyti, kad galima būtų apie tai pranešti viešai.

Iėjau saliną. Išsigėriau, nes kaip buvusiam tai jau paprastas dalykas. Eidamas toliau gavę pamačiau užrašą "Palmistry." Buvo ir daugiau paaiškinimų prie to pridėta, butent kad čia gali pasakyti visus žmogaus trubelius ir ateitį, kokia jo laukia.

Taip pamačiau sau, kad jeigu jau čia gali tai padaryti, tai ir man vertėtų persitikrinti. O mažiau, kad jei manęs neapleidžia mintis apie pirmąjį biznį, tai gal čia man duos nors supratimą, koks biznis galėtų būti man pelningas, o drauge ir nurodytų kuris biznis mažiau surištas su trubeliais. Tiesa pasakius, niekuomet netikėjau kalboms, kad kas galėtų pasakyti apie nepažįstamo žmogaus gyvenimo pasisekimus arba nepasisekimus ateityje. Man rodėsi, kad tik pats žmogus, kuris pergyveno savo laiku tuos gyvenimo periodus vienas tik ir žino juos. Ale visgi nutariau užėiti.

Apsidairiau aplinkui, kad niekas pažįstamų nepamatytų ir nėriau vidun. Tuojaus prie durų mane sutiko juoda moteriškė iš pažiūros ciganė. Ji paklausė, kokią kalbą aš vartoju. Atsakiau, kad rusišką. Nenorėjau pasisakyti, lietuvių esąs. Akyvas buvau patirti, ar ji mane sugaus, kad jai pamelavau. Ji daugiau nieko nepasakė ir leipė eiti kitan kambaryn. Atsiduriu ten cigonė liepia duoti jai kairiąją ranką ir emė žiūrėti man delnan; tvirtindama, kad jeigu aš nesigailaiš jai duoti dviejų dolerių, tai ji visą teisybę pasakysianti. Sutikau ir užmokėjau. Ji man pasakoja apie mano prati, kad aš buvęs biznyje ir turėjęs daug visokių nemalonių. Manstau sau: "Tai tik ji ir žino!" Toliaus spejiki pasakoję, kad aš negalys turėti pasisekimo biznyje, jeigu ir vėl įgyčiau jį kuomet nors. Tai man jau visai nebeapatiko. Bet gi klausiau toliau su dideliu indomumu. Paskiau cigonė užklausė mane, ar aš nepykčiau, jeigu ji pasakytų tikrą teisybę? Atsakiau, kad nepyksiū, nes aš jau pinigų mokėjęs už tai, kad žinoti visą teisybę. Ji pareikalavo da penkiasdešimt centų daugiau pridėti. Daviau.

Toliau ji pasakoja, kad aš dabočiaus žmonių, kurie turi juodus plaukus. Tu, girdi, labai užsitiki, o yra žmonės, kurie tik tau tave nuskriausti. Tai mane labai nustebino. Mažę pagavo akyvumas, nes man rodėsi, kad jau teko susiturti su žmonėmis panašiais jos nupasakotiems. Užbaigus

lą pasakojimą cigonė pasiulė da savo patarimus, kuriuos ji galinti man suteikti už mažą atlyginimą. Paklausiau kokius patarimus? — Atsakė: "Kaip apsisergėti nuo priešų ir turėti gerą pasisekimą biznyje."

Aš vienok nesutikau jai bemokėti, sakydamas, kad man tokie patarimai negelbsti nieko. Bet savo mintyse to labai gėdžiau. Išėjau lauk ir mažiau apie visus tuos dalykus, kuriuos ji pasakojo. Kadą aš griečiau už kišenio, kuriame buvo laikrodėlis, idant pažūrėjus, ar ilgą laiką aš užtrukau tenai, iš syk nustebau, nes kišeniuje neradau laikrodėlio. Negalėjau atsiminti, ar aš jį pasiėmiau iš namų, ar palikau namie. Tik sugrįžęs į namus persitikrinau, kad laikrodėlis buvo išjęs sykių sumanin iš namų ant sportų. Taip man ir matėsi dabar, kaip toji cigonė, pasakodama apie juodo plauko žmogų, kaip mano neprietelį, ir liepdama jojo dabočies, pati galėjo nukabinti laikrodį. O kadangi ji da prašė mane nepykėti už pasakymą teisybės ir kadangi aš prisidėjau nepykėti: tai jaučiausi visai maloniam. Bet eiti į policiją ir da pasisakyti apie tokį atsitikimą, kuris kitiems gali išrodyti tiktai juokingas; buvo da nesmagiau. Išėjau vėl, negalėjau rimti namie. Pargrįžau vėl vakare namo ir mažiau apie tai, kaip žmogus suaugęs ir ant svieto gyvenęs vis negali išmokyti. Buvau biznyje ir kiti skaitė mane sumanum žmogum, o čia kokia tai boba už kvailą pastatė. O ir kaštavo man tai kelios dešimt dolerių. Šiandien užbaigiau dieną su nuostoliais. *Zvalgas.*

Neišmanėliai

(Feljetonėlis.)

Aš skaičiau šiandie laikraštį, kad ponai Thorn parengusi užkandžius pagerbimui savo sesers, ponios Swift, ir man prisiminė tula alkana našlė, atėjusi maldaut savo sesers, tokios jau "vargio pelės" beturtės, kad gāvus nors sausos duonos pluta...

Aš skaičiau šiandie laikraštį, kad ponai Hutchisonai sugrįžę... iš Californijos ir parsisamdę apartmentą Grasmore's hotelyje — iki bus išpuošta jų namai Sheridan'e. Ir man prisiminė tulos suvargusios šeimos tėvas, kuris sugrįžta iš darbo ir randa sergančią moterį ir šaltus kambarius.

Aš skaičiau šiandie laikraštį, kad ponai Walker'ai savo automobiliuje išvažiavę į rytines valstijas — ir man prisiminė neturtingi vyrai ir moteris, kurie kas rytą eina ponų Walker'ų dirbtuvėn, kad pagamintų jiems visokių patogumų kelionėje...

Aš skaičiau šiandie laikraštį, kad ponai Dillingham, pirminiu panelė Gaylard, gyvenanti Honoluluje, parengę arbatą garbei svečių Harrison'ų savo japoniškame sodne — ir man prisiminė darbininkas, važiuojantis svetimon šalin darbo jieškoti, kuris pasikakina purvinu miesto vandeniu ir supelėjusia duonos pluta...

Aš skaičiau dar daug daug laikraštį... ir man prisiminė — kaip netikusiai sutvarkytas tas mūsų pasaulis! — Aš mačiau žmoges, kurie liuosu noru, pačiame dienos viduryje leidžia save išnaudot, apsuکت, išjuokt, paniekint — nei gyvas, nei atimti... Ir nejučiomis aš sušukad *Neišmanėliai!*

Veteranas

SOCIALIZMAS—KUOMI JIS YRA IR KAIP JIS IVYK.

Labai puiki knygtė, suprantama kiekvienam; bet žingėdi mokytam-teoretikui, nes stebėtinai gyvai parašyta. Kaina 15c.

DVASISKŲ TEVELIŲ DARBAL. Knygtėje randasi daug indomų faktų apie "lėvelių" gyvenimą, kuriais galima lengvai užkūsti burną ir davatkynui ir davatkai. Kaina 25c

AMERIKOS PILIETIS.

Kuopulkiškai pamokiniškai kaip likti suvienytų Valstijų piliečiui, taip pat suvartauka suvienytų Valstijų konstitucijos ir moterų teisės Iliuzos Valstijoje. Surengė J. Igaudas. Kaina 25c.

MOTERISKĖ IR MEILĖ. Medžiaga iš Prof. Montegazza "Meilės Fiziologijos." Sutaiss Bostonietis. 20c

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykites prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. 1 mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 1 savaitę pašalpos ligoje. Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu: A. B. STRIMAITIS, S. L. A. Sekr. New York City. 307 W. 30th St.

Paskutinis šiame sezono PIKNIKAS Chicagos lietuvių LEAFY GROVE, Rugsėjo-Sept. 26, 1915. Pradžia 9 val. iš ryto. Inžanga DYKAI

Kviečiame visus lietuvius ir lietuvaits atsilankyti į šį gražų paskutinį lietuvių pikniką šio sezono. Griežtų puiki orkestra.

"Kova" Savaitinis Laikrastis

Geriausias darbo žmonių draugas ir užtarėjas. Per dešimtis metų savo gyvavimo (ir sunkios kovos su darbininkų priešais dar neišžengė iš tikrojo kelio, kuris veda darbininkus prie gerovės.

"Kovos" kaina metams \$2 00
Ta pati kaina ir užrubežiuose. Pažūrėjimui vieną numerį prisiumčiame DYKAI. Rašydami laiškų, adreusuokite sekančiai:

"Kova, 229 N. 6-th St.
Philadelphia, Pa.

KAIP PASIRINKTI BANKĄ

KADA žmogus renkasi banką savo pinigams pasidėti, jis visų pirma žiūri, kad pasirinktų saugiausią. Jam rūpi kad pasidėti jo pinigai nežlugtų, ir kad būtų galima juos pasiimti, kada tik nori, su nuosimniais. Kaip vienok atsitinka, kuris bankas saugus, o kuris ne? O štai kaip:

Reikia žiūrėti:-

1. Kokios rūšies bankas? 2. Kaip didelis banko kapitalas?
3. Kaip didelis banko atsargos fondas palyginant jį su jo kapitalu? Atsargos fondo didumas liudija apie gerumą ir pasekmingumą vedimo banko reikaly.
4. Kokie yra žmonės valdininkai ir direktoriai?
5. Kaip senai jau bankas gyvuoja?

STATE BANK OF CHICAGO stovis yra toks (atsakant į viršų paslatytuosius klausimus):-

- 1) Yra tai Valstijos Bankas, o ne privatinis.
- 2) Jo kapitalas dabar yra \$1,500,000.00.
- 3) Jo atsargos fondas daugiau kaip \$3,280,000.00.
- 4) Jo valdininkai ir direktoriai žinomi finansiniam sviete kaip sąžiningi, konservatyvūs ir patyrę bankininkai, turintieji daug metų praktikos vedime bankinių dalykų.
- 5) Bankas gyvuoja jau 36 metai.

Vienas tik banko taupomasai skyrius ("Savings Department") turi daugiau kaip 35,000 depozitorių, tarp jų didelis skaitliūs lietuvių. Kurienis lietuviams sunku angliškai susikalbėti, jiems padeda reikalus atlikti dirbantieji banke lietuvių klerkai. Banke galima pasidėti nuo vieno dolerio ir daugiau. Mokama 3 procentas metams.

BANKAS ATDARAS KASDIEN NUO 9 VAL. RYTO IKI 3 VAL. PO PIETŲ. SUBATOMIS ATDARAS IKI 2 VAL. PO PIETŲ.

STATE BANK OF CHICAGO

KAMPAS LA SALLE IR WASHINGTON STS.

E. STEPONAČIO RASTAI.

Nors tai ir nedidelė sulyginamai su kaina knygtė, bet norinčiam susipažinti su tikrai dūlia poezija, patartina ją nusipirkti. Nes toje knygtėje randasi ne taip by kokios "tarataikos", kurias mes skatome kasdien laikraščiuose, o tikra, pilnoje to žodžio prasmeje, poezija. Kaina \$1.

"NAUJIENOS"

1840 So. Halsted St.,

REIKALAVIMAI

Reikalingas lietuvis vaikas arba mergina vakarais del atsakinėjimo lietuviškų laiškų. Turi mokėti angliškai. Rašykite į Naujienų Ofisą, pažymėdami No 1900.

Reikalingas "Lumberio" pardavinėtojas; turi žinoti South ir South-West puse. Alga ir nuosimtis. Rašykite Naujienų Ofisan, pažymėdami No. 1.

Reikalaujame 10 lėberių TUOJAU dirbti scrap yarde.

Central Iron and Metal Co. 3650 S. Rockwell St., Chicago, Ill.

PARSIRANDAVOJA 5 kambariai garu šildomi, elektra šviečiami, šilšas vanduo per ištusius metus. Vasarą randa—\$18, žiemą — \$23. 1683 Milwaukee Ave, kampas Wabansia Ave., Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO

Parsiduoda saliuonas, geroj lietuvių apgyventoj vietoj. Kaina visiems prieinama. Turi būti parduotas tuojau. 1900 Canalport ave., kampas Jefferson Street, Chicago, Ill.

Parsiduoda saliuonas, už labai pigų kainą. Savininkas cina į savą biznį. Biznis gerai išdirbtas, lietuvių apgyventoj vietoj. Laisnis užmokėtas. Pasiskubinkite. 2800 S. Union Ave., kampas 28 str.

Parsiduoda namas ir lotas tirštai lietuvių apgyventoj vietoj. Kaina labai prieinama.

FRED WITT 1735 S. Union Ave., Chicago.

\$700 "cash", likusius ant lengvų išmokėjimų nuperka 8 kambarių cottage su 8 pėdų augščio beismanu. Vana, gasas, išlaistyos gatvės. Didelis lotas. Kaina \$2200.

McDONNELL 3622 So. California Ave., Chicago.

Parsiduoda 3 pagyvenimų namas, 3822 Wallace St., Randa \$490.00 1 metus. Namas yra geram stovyje. Kaina \$3200, jeigu pirksti tuojau.

T. J. Murphy, 3822 Nallace St., Chicago, Ill.

Mes aukaujame del ateinančios savaitės gerą 3 augštų murinį namą už \$2800. Randa \$33 1 mėn. Si auka yra gera tiktai bėgyje vienos savaitės. McDonnell 3622 So. California Ave., Chicago.

4414 S. California Ave., Chicago, Ill.

2723 EMERALD AVE. — arti kamp. 28 St. Geras 2 pagyvenimų namas, 12 kambarių. Salitakiai ir gatvės išlaistyti. Kaina \$2150; imokėti \$500, likusius po \$25 1 mėnesė. KOCH & CO. Savininkai, 2603 So. Halsted St., Chicago.

\$100 "cash" o likusius ant lengvų išmokėjimų, nuperka 8 kambarių namą su štoru. Vana, gasas ir elektros šviesa. Kaina \$1600. McDonnell 3622 So. California Ave., Chicago.

Greitu laiku parsiduoda pui ki 2-jų kedžių Barbernė ant Bridgeporto. 3441 S. Morgan St.

EMERALD AVE. NETOLI 31 ST.—Tuščias lotas 25x125, gatvė ir šalitakiai išlaistyti. Kaina \$650.00.

Inmokėt \$100.00, likusius kas mėnuo. KOCH & CO. Savininkai, 2603 So. Halsted St., Chicago.

Parsiduoda pigiai kriaučių dirbtuvė lietuvių apgyventoj vietoj. Visiems gerai žinoma vieta priešais lietuvių bažnyčią. 1811 S. Union Ave., netoli 18 street

3727 Wallace St. — 8 kambarių murinis namas, dviejų pagyvenimų. Kaina \$2300. Išlygos — \$20.00 1 mėnesį. KOCH & CO. Savininkai, 2603 So. Halsted St., Chicago.

DIDELI BARGENAI REAL ESTATE

Parsiduoda "cottages" ir flatų namai naujoji lietuvių kolonijoje ant South Side's, netoli sv. Jurgio parapijos. Ant lengvų išmokėjimų. McMahon and Hoban

30 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

N. E. Kamp. 27 ir NORMAL AVE. — 2 augštų medinis namas, gana geram stovyj. Viskas intaisyta, gatvė ir šalitakiai išlaistyti. Kaina \$4150; imokėt \$750.

KOCH & CO. Savininkai, 2603 So. Halsted St., Chicago.

PARSIDUODA šešių ruimų rakan-dai (Furniture). Parsiduoda pigiai, nes savininkė mirė. Atsisaukite tuojau po antrašu: Aleksandra Mockiewicz, 1747 W. 47th str., Chicago, Ill.

ant antrų lubų.

S. E. KAMP. 42 ir WALLACE STS. — arti mokyklos ir bažnyčios. 2-jų pagyvenimų medinis namas, didelis lotas — gatvė gerai išlaistyta. Randa \$46.00. Kaina \$2950. Išlygos — \$40 1 mėnesį.

KOCH & CO. Savininkai, 2603 So. Halsted St., Chicago.

Pigiaj Parsiduoda

Labai pigiai parsiduoda kampinis lotas prie pat lietuvių Bažnyčios. Atsisaukite pas savininką: M. R., 733 W. 18th St., Chicago.

3122 UNION AVE. 3 augštų murinis namas ant 6 šeimynų; labai geras namas ir neša gerą randą. Kaina \$6800.

KOCH & CO. Savininkai, 2603 So. Halsted St., Chicago.

K. MICHALAUSKAS

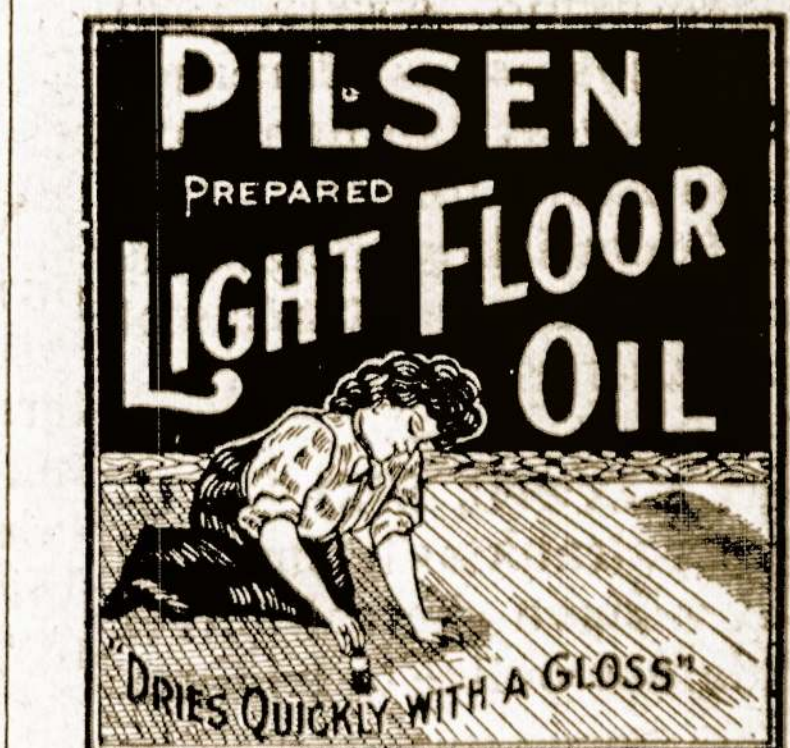
Užlaiko gražią jubilierių krautuvę, pripildytą laikrodėliais, šliubinišiais žiedais ir visokiais dalykais priklausantiems prie jubilierių krautuvės. Taipgi taisoma laikrodžiai, grafiniai, armonikos ir visokie jubileriški sugadinti daiktai. Pareikalavus prisiumčiama katalogas. 3303 S. Morgan St., Chicago, Ill.

PHELAN & WESTPHALN

38th St. & Archer Ave. Real Estate, Randavojimai, Paskolos ir Insurance.

Vieta, kur Jūs gaunate tikrą patarnavimą. Pamatykite šiuos bargenus:

Puikis murinis "cottage" su augštu beismanu, netoli parko \$1600
3 pagyvenimų medinis namas, pastrandavoja už \$672 per metus, kaina \$3700
Dubeltavo muros namas ant gražios gatvės, randa neka \$732 1 metus... .. \$5000
Visi viršminėti namai yra parduodami ant lengvų išmokėjimų.

Jau daugiau nereikalinga SUNKIAI DIRBTI Plaunant Grindis

Dulkės ir purvas nelips prie grindų, jeigu bus išlepti PILSEN FLOOR OIL; džiusta greitai, padaro gražią geltoną spalvą, kuri nejuodoja. Parsiduoda visose didelėse krautuvėse malevos ir geležies.

CHAS. NOVAK & SON GENERALISKI AGENTAI 1652-1654 Blue Island Ave., Chicago

MOKYKLA! MOKYKLA! Extra vienatinė garantuota Liet. Mokykla Ashland Ave., Chicago, Ill.

Yra didžiausia ir pigiausia mokykla, duodanti geriausią progą išsimokyti anglų kalbos. Dagar ant Town of Lake duodame lekcijas kožną dieną nuo 9 ryto iki 9 vakare. Virš 200 ypatų atsisaukė šiais metais į mūsų mokyklą. Delfo? Delfo, kad tai yra naudingiausia. Nepamirškite antrašo 4851 So. Ashland Ave., Chicago.

HANNAS SCHOOL OF MOTORING KURSAI \$10, \$25, \$50. Geriausia ir seniausia automobilių mokykla, kurioje mokinama dionomis ir vakarais.

STOCK YARD STATION 3626-3628 S. Halsted St., Chicago, Ill. Lengvi išmokėjimai.

Chicagos žinios

ARESTUOJA UNIJISTUS.

Policija areta švo Patrick Berrell'į ir Jas. Gorman, vežikų unijos biznio agentus, vaikščiojusių už dviejų blokų nuo Kaufman dažymo firmos namų, knrie randasi, 2351 Fullerton ave. Mat kalbamos dirbtuvės darbininkai streikuoja.

Vienas unijos viršininkų viešai paskelbė, kad policijos kapitonas Duffy gaudines unijistus, žadėdamas pasiųsti prieš streikičius mušikas, idant nuvaryti unijos "mušikas" su prask pikietuotojus). Unijos viršininkas atsakė, kad jų tarpe nėra jokių mušikų.

Miss Theresa A. Wink, 1245 So. Crawford ave. įieško iš daktaro R. H. Klaus, 30 W. Clark str. \$25,000.

Nupuolė žemėn nuo antro gyvenimo prieangio Walter ir Geo Zimmer'iai, vienas 11, o kitas 6 metų. Manoma, kad juodu abu mirs. Gyveno 6236 Elizabeth str.

Mrs Hazell Fisher, 1011 N. La Salle str., yra kritiškame padėjime ir randasi šiuo laiku pavieto špitolėje. Mrs Agnes Thrall, 2222 Leland ave., kaltinama padarius jai nelegališką operaciją.

PATS PRAŠOSI SALTOJON.

Jos O'Hara, 1109 Welles str., kreipėsi į teisėją Hopkins, kad tas jį pasiųstų Bridewell kalėjimui. Jis, girdi, noris atsiprąnti gerti.

P. H. Dignan, vežėjų kontraktorių šaukiamas teisman pas teisėją Hopkins. Kaltinamas įsiai užmušęs Geo H. Hammond'ą, vežėjų unijos biznio agentą.

Daktarė Eva S. Shaver, 1120 Lodgwick, jos sūnus Clarence ir W. E. Harvey, kaltinami nužudę Miss Anna Johnson, mirusią nuo nelegalios operacijos. Teisman kaltinamoji turės stot ateinantį mėnesį.

Albert Maxwell, 8721 So. Union ave. patrauktas teisman už tai, kad važiuavo skersai gatvės nelaukdamas policisto leidimo.

LINKSMA KELIONĖ NETURI GALO.

Anna O' Malley, 19 metų mergina, Highland Park, John Rouse, Highland Park stoties policistas ir da keturios ypatos gav automobilį, išdumė pasivažinėti. Linksmai jie ir neat-sargiai važiuavo, ir todėl automobilis pataikė į Highland Park tilto rėmus. Pasekmės labai liudnos: mergina jau mirė, policistas vargiai beįsis, o kiti keturi sužeisti.

NEPAPRASTAS MITINGAS

Chicagon atvažiuoja garsus rusų revoliucionierius I. Bryllion. Daugiau kaip dešimtį metų rusų valdžia kankino jį katorgoje ir įvairiuose Sibiro kampuose iki jam pavyko ištrukti iš josios nagų. Jo pasi-tikimui čia Chicagoje Draugija Pagelbai teikti Rusijos politiškams kankiniams, subatėje, 25 rugsėjo, West Side Auditorium, kampas Tailor ir Racine ave.,

rengia didelį susirinkimą. Kalbės angliskai socialistai aldermanai Kennedy ir Rodriguez, lenkiškai — redaktoriai lenkiško socialistų dienraščio, žydiškai — Berlin ir rusiškai — pat-sai svečias, drg. Bryllion. Įžanga 15 ir 25c.

Žinomas lietuvių kolonizato-rius Louisianos valstijoje, p. Vi-sbaras, 3112 So. Halsted str. Chi-cago, Ill., išvažiuo apžiūrinėti lietuviškas ir svetimtaučių ko-lonijas Wisconsin valstijoje.

Nuo Town of Lake

Smulkios žinutės.

—Karolis Krauklys, 4343 Wood str., savininkas pieninės liko sužeistas. Ecinant namo nuo taisomo namo užkrito ant jo medis ir perkirto galvą. Su-siuvo daktaras Brenza.

—Automobilius Vilimo Am-brozevičiaus, varancio automobi-lių biznį, susidurė su Hub kompanijos automobilium ties 46 gatve ir Ashland Ave.

—Domininkas Pocevičius, 4812 Elizabeth str., išėjo iš li-goninės. Pagijo Liga: augo akmenai ant inkstų. Gulėjo German Dikens špitolėje, kuri randasi 44 Place ir Morgan Str.

—Adam Wilczek, 8 metų vai-kas, lenkas, gyvenas 4321 So. Paulina str., žaidė ant gatvės prie Marshfield ir Paulina str. Jam nematant užbėgo akryls ir špyrė. Vaikui sulaužyta tris sonkauliai. Guli vargšas Ger-man Dikens ligonbutyje.

PRANEŠIMAI

CICERO, ILL.

Rugsėjo 15 d. Socialist Party Cicero Lietuvių Skyrius oficia-liškai susivienijo su 138 kuopa L. S. S. A.

Nors susivienijimas įvyko peranksti, bet spaudžiant viet-i-nėms gyvenimo aplinkybėms toliau atidėlioti jo nebebuvo galima. Narys.

WESVILLE, ILL.

Nedėlioje, 26 rugsėjo čia bus pirmos besitvėriancios West-villėje Lietuvių Darbininkų Li-teratūros Draugijos susirinki-mas. Vieta — J. Kvakšo sve-tainė; pradžia 2 val. po pietų. Visi, kas geidžia laudes apvie-tos, kviečiami atsilankyti.

Užmąnytojai.

SOCIALIST PARTY LIETU- VIŲ SKYRIŲ ATIDAI.

Gerbiameji draugai, jau lai-kas apsvastyti, ką mes turime daryti su centru: juk du centru yra nereikalingi, nes Sąjunga oficiališkai prisidėjo prie Soci-alist Party. Bet centro išde-randasi grynais pinigais \$43.18, "Naujienu" bendrovės du šėru \$63.18.

Taigi, draugai, apsvastykite, ką turime daryti su minėtais pi-nigais — kur reiks juos paskir-ti, į kokią įstaigą? Aš patar-čiau apkalbėti šį dalyką arti-miausiam skyrių susirinkimė ir išreikšti savo nuomonę per "Naujienas" arba laiškais, — ar reikalinga tam dalykui išrišti šauktį konferenciją ar mažu galima tai atlikti kitokių būdu? Jeigu reikalinga konferencija, tai kada ir kur sušaukti ją?

S. P. Cent. Kom. rašt.

M. Barba, 1315 — 50th Ct., Cicero, Ill.

Tula Katerina Lieber pavė-lavus ant traukinio. Grįžo na-mo. Bet beėinant per tre-čiasias bėgias ant jos užšoko traukinys ir užmušė ją ant vie-tas.

Pranešimas nuo Amerikos Lietuvių Ukinku Dr-jos

Jei Tamsta esi pilietis arba turi pir-mas popieras, tai nepirk žemės pas a-gentus, kurie žmones tik išnaudoja, bet gaud žemę dovana nuo Suveny-tųjų Valstijų valdžios.

Žemės plotai randasi del 75 iki 100 faunilių. Žemės gali gauti kiekvie-nas nuo 160 akrų iki 320, kurioje au-ga kviečiai, rugiai, miežiai, linai, a-gvizos, dobilai, visokios daržovės ir vaisiai. Nelauk ilgai, bet rašyk del platesnių žinių pas mus:

AM. LIET. UKINKŲ DR-JA
2257 W. 23rd Pl., Chicago, Ill.

DOUGLAS BATH Rusiškos ir Turkiškos Vanos

Voninės, lyjančios ir marių vandens vo-nios. Taipgi didelė maudyklė (swimming pool) 3514-16 W. 12th St., arti St. Louis Ave ir 115-17 S. Paulina St., arti 12th St.

Kainų Listas
RUSIŠKA 25c
TURKIŠKA 75c
VANA 20c
VANA SU DRUSKA 25c

SEREDOMS DEL MOTERŲ

Perfent ant sykiu daugia tikietu bus pardočama už pigesnes kainas.

MOKYKIS BARBERYSTES.
Praktiški Nuroymai.
Išmokymas \$25.00.
Inrankiai duodami.

Tri-City Barber College,
606 W. Madison St arba 819 State St.,
Chicago, Ill.

CHAS. RIEGER
Pekarnė ir Saldainių Krautuvė
Veselių ir balių orderiai — mūsų specializumas.

2429 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

Telefonai: Ofiso Drover 407;
Gyvenimo Drover 6379
JOHN SLOVINEC
ARCHITEKTAS

Ofisas 4850 S. Ashland Ave
Gyv. 2123 W. 51st St., Chicago, Ill.

\$6 IŠMOK \$6
Angliškai kalbėti
skaityti ir rašyti už
išmokėjimo jaus Angliškai kalbėti, skai-tyti ir rašyti labai trumpame laiko už-šės doberius (\$6) tikrai. Šis mokslas yra labai patrauklus kiekvienam, nes mokli-na me naujausia būdu per korespondenciją jausi namuose be skirtupio kur gyvenate. Rašykite platesnių paaiškinimų arba pra-dėkite mokintis tuojau, pristigdami pi-nigus.

AMERICAN SCHOOL OF LANGUAGES
1741 W. 47th st., Chicago, Ill.

Meldžiu Išidomėti
Suo pranešu gerbiamesiems ir gerbiamesioms, kad aš turiu vaistų, kuriais be jokio skau-dėjimo išgydau kojų pirštų už-dejimus, karpas, jaugsius į mėsas nagus, nušalimo puses ir moterų veido apžėlimus. Prof. Uhl, įsteigta 1885, 21 E. Van Buren St., vakarais 6242 So. Halsted St.

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. D. W. McEwen
DENTISTAS
N. E. Cor. 12th St. and Crawford Ave.
Chicago, Ill. Viršų Stamm'o aptiekos.
Valandos: Nuo 8 iki 11:30 išryto; 1:30 iki 5:30 po pietų; vakarais nuo 7 iki 8; ne-dėliomis pagal sutartį.

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

SUNKŲS LAIKAI

Delei sunkių laikų reikia taupyti pi-nigai ir ant drabužių. Galima įgy-ti už \$5.00 ir biskį brangiau, siutus ir žieminius plovčius, išėjusius li-mados arba truputį apnešiotus, ver-tės \$35 ir \$40.00.

S. GORDON,
1415 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DR. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas.
Specialistas Moteriškų, Vyriškų, vai-ky ir chroniškų ligų.

Valandos: 10—12 rytą, 2—4 po piet ir 6—8 vakare. Nedėliomis 10—1 po pietų.
3358 So. Malsted St., arti 34 St.
CHICAGO, ILL.

Tel. Drover 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 So. Ashland Ave.
arti 47-tos gatvės.

Tel. Haymarket 6212.
Dr. W. Yuskiewicz
Lietuviškas akių gydytojas
Kas turi skaudančias akis arba silpnas ar galvos skaudėjimą, apsilankyt pas
DR. W. YUSKIEWICZ
1024 Milwaukee Ave.

Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 popiet.

Dr. A. R. Blumenthal
AKIŲ SPECIALISTAS
Akis išegzaminuojam DYRAI
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

4649 S. Ashland Ave. Kampas 47 atreel

Dr. B. M. ROSS
35 SO. DEARBORN ST.,
Kampas Monroe, Crilly Building
Imk elevator ant 5-to aukšto
Valandos: Kasdien nuo 9 iki 4. Nedėlioj nuo 10 iki 1; taipgi Panedėly, Seredoj ir Subatoj vakarais nuo 7 iki 8.

Telephone Yards 5032
Dr. M. Stupnicki
3109 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Valandos: Nuo 8 iki 11 išryto; nuo 5 iki 8 vak.

Phone Kedzie 5120
Gyvenimo Tel. Kedzie 765
Dr. D. W. McEwen
DENTISTAS
N. E. Cor. 12th St. and Crawford Ave.
Chicago, Ill. Viršų Stamm'o aptiekos.
Valandos: Nuo 8 iki 11:30 išryto; 1:30 iki 5:30 po pietų; vakarais nuo 7 iki 8; ne-dėliomis pagal sutartį.

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Dr. A. A. WHAMOND
CHIRURGAS
Roberts Burn'so ligonbuty,
3807 Washington Boul.
Pasiteiravimo valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto.
Ofisas: 3955 W. 12th St.
Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Tel. Humboldt 97
J. C. WOLON
LIETUVIS ADVOKATAS
Veda civiliskas ir kriminaliskas bylas visuose tei-muose.
Darui: peržiūri visokius dokumentus ir popieras.
Valandos: 3-5 po piet; 6:30-8 vakare
1566 Milwaukee Ave., arti Robey gtv.

J. AUERBACH, M. D.
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas ir Gyvenimas: 2157 W. 21st St.
Valandos: 8—10 išryto ir 3—7 vakare;
nedėlioj 9-12 išryto. Phone Canal 207
Ofisas 1001 S. Paulina St. Valandos—
10—12 išryto ir 8—9 vakare.
Phone Seeley 1735

Tel. Monroe 3311
DR. A. PIETRYKOWSKI
Gydo vyrų, moterų ir vaikų lytiškas ir kraujo ligas.
Ofiso valandos: 9 iki 11 išryto; 5 iki 9 va-kare; nedėliomis 10 išryto iki 1 po piet.
866 Milwaukee Ave, kampas Center Ave.
Chicago, Ill.

Phone Rockwell 3412.
A. R. OHMAN, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2754 W. 22nd St. kampas California Ave.
CHICAGO.
Ofiso valandos: Kasdien nuo 2 iki 4; nuo 7—8:30 p. m. Nedėliomis 10—12 išryto.

Tel. Haymarket 6212.
Dr. W. Yuskiewicz
Lietuviškas akių gydytojas
Kas turi skaudančias akis arba silpnas ar galvos skaudėjimą, apsilankyt pas
DR. W. YUSKIEWICZ
1024 Milwaukee Ave.

Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 popiet.

Dr. A. R. Blumenthal
AKIŲ SPECIALISTAS
Akis išegzaminuojam DYRAI
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

4649 S. Ashland Ave. Kampas 47 atreel

Dr. B. M. ROSS
35 SO. DEARBORN ST.,
Kampas Monroe, Crilly Building
Imk elevator ant 5-to aukšto
Valandos: Kasdien nuo 9 iki 4. Nedėlioj nuo 10 iki 1; taipgi Panedėly, Seredoj ir Subatoj vakarais nuo 7 iki 8.

Telephone Yards 5032
Dr. M. Stupnicki
3109 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Valandos: Nuo 8 iki 11 išryto; nuo 5 iki 8 vak.